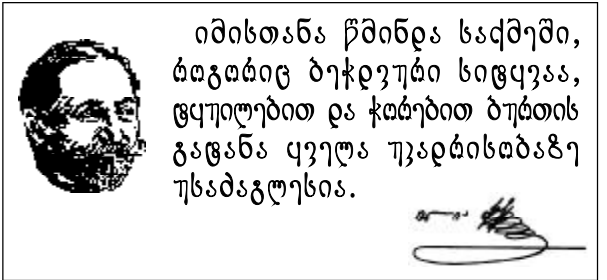

საქართველოს

იმიტანა წმინდა საცმეში, დღემდე ბეჭდუდი სიფყვას, ცყულებით და ჩბრბით ბუბთის გაცანა ყულა უკადრისბბაგე უსბბაგულსია.

დაარსებულია 1918 წელს.
სამშაბათი, 3 ნოემბერი, 2015 წელი.
№206 (7851)

რესპუბლიკა

ელექტრონული ფოსტა: sakresp@mail.ru და sakresp@top.ge ვებ გვერდი: www.sakresp.ge ფასი 50 თეთრი.

გამიჯნული და გაუმიჯნავი ნაციონალური ერთიანეთს აბინებენ

3

უნდა დაიწყოს თუ არა რეპრესიები ქვეყანაში?

აპაღმიკოსი ფრიდონ თოდუა: მედიცინისა და მეცნიერების განვითარებისთვის

დღეისათვის მთელს მსოფლიოში აღინიშნება ონკოლოგიური დაავადებების სისშირის მატების განურჩელი ტენდენცია. ჯანდაცვის მსოფლიო ორგანიზაციის მონაცემებით, ყოველწლიურად მსოფლიოში კიბოს 14 მილიონზე მეტი ახალი შემთხვევა რეგისტრირდება.

ექსპერტთა შეფასებით, უახლოეს ოც წელიწადში, სავარაუდოდ დემოგრაფიული ცვლტებების ფონზე, მოსალოდნელია, რომ უკვე 2035 წლისთვის ახალი შემთხვევების რაოდენობა 22 მილიონს გადააჭარბებს, გაუსწრებს გულ-სისხლძარღვთა სისტემის დაავადებებს და პირველ ადგილს დაიკავებს დედაძინის მოსახლეობის ავადობისა და სიკვდილიანობის სტრუქტურაში.

ბირთვული მედიცინის უკანასკნელმა მიღწევებმა მნიშვნელოვანი გარღვევა მოახდინა მეცნიერებაში. დღეს უკვე ეჭვს არ იწვევს ის ფაქტი, რომ რადიოთერაპიის დიაბაზონის გაფართოება დაკავშირებულია არაერთ ახალ, ინოვაციურ შესაძლებლობასთან, რომელიც გადაამწყვეტ როლს თამაშობს ონკოლოგიური დაავადებების თანამედროვე მკურნალობაში.

საქართველოს მთავრობისა და საქველმოქმედო ფონდ „ქართუს“ მხარდაჭერით ჩვენს ქვეყანაში უახლოეს მომავალში ამოქმედდება ტექნოლოგიური უნივერსიტეტი ანდრონული თერაპიის ცენტრით. ამ პროექტის განხორციელებით საქართველო შევა მსოფლიოს იმ ქვეყნების სურთულში, სადაც ერთ-ერთი ასეთი უმსხვილესი პროექტი განხორციელდება.

ანდრონული თერაპია გახლავთ მეცნიერული კვლევის კიდევ ერთი მიმართულება, რომელიც გათვლილია იმაზე, რომ მაქსიმალური ეფექტი მივიღოთ იმ პაციენტებში, რომელთა მკურნალობაც შეუძლებელია სტანდარტული ქირურგიული, ქიმიო და სხივური თერაპიის მეთოდებით.

პროექტს ექნება უმნიშვნელოვანესი გამოყენება არა მხოლოდ სამედიცინო, არამედ უფრო მასშტაბური სამეცნიერო-კვლევითი თვალსაზრისითაც, რადგან ის ითვალისწინებს უმაღლესი სამეცნიერო-ინტელექტუალური პოტენციალის გამოვლენას და მობილიზებას, უახლესი ტექნოლოგიური აღჭურვილობის დაწინაურებას. ეჭვგარეშეა, რომ აღნიშნული პროექტი უდიდეს სტიმულს მისცემს ახალგაზრდა თაობას მეცნიერული კვლევისა და ინოვაციური მიდგომების შემუშავებისა და პრაქტიკაში დანერგვისთვის.

რამაზ საყვარელიძე: გვირგვინი და ნაციონალური იბრძვიან ქურნალისტების ინტერესების დასაცავად

4

ვახტანგ კახიკაძე: „ნაცმოძრაობამ“ თავი საკმაოდ მძიმე ელგოპარეობაში ჩაიბღო

5

ჰამლეტ ჭიკაშვილი: პოლიტიკური უორსმჭვრეტელობა გადაარჩინს ქვეყანას

8

თბა ნულუკიანი: უკრაინის ხელმძღვანელობამ ღიად დაინახა, რომ სააკაშვილი საქართველოს წინააღმდეგ ანტისახელმწიფოებრივ განსხვავებებს აკეთებს

3

ან სააკაშვილი ჩამოიყვანეთ, ან გვირგვინი გაუშვით... მოგვიკლა მამათმა

4

ნობელის პრემიის ლაურეატები ინჟინერი, ნეიტრიონი, „კვარტეტი“, სიმდიდრე და სხვა

9

რასაც ჩვენს გაზეთში წაიკითხავ, სხვაგან ვერ ნახავ!..

პრემიერი ულოცავს

აზერბაიჯანში არჩეულნი მმართველმა პარტიამ პარტიამ პოზიციას არ დატოვა

საპარლამენტო პრემიერ-მინისტრი ირაკლი ღარიბაშვილი აზერბაიჯანის მმართველ პარტიას საპარლამენტო არჩევნებში გამარჯვებას ულოცავს.

„საპარლამენტო არჩევნებში გამარჯვებას ვულოცავ აზერბაიჯანის მმართველ პარტიას „ახალ აზერბაიჯანს“, ვულოცავ აზერბაიჯანის პრეზიდენტს ილჰამ ალიევსა და ჩვენს მეგობარ აზერბაიჯანელ ხალხს. აზერბაიჯანის წინსვლა და განვითარება უაღრესად მნიშვნელოვანია ქართველი და აზერბაიჯანელი ხალხების მეგობრობის განმტკიცებისთვის, საქართველოსა და აზერბაიჯანის სტრატეგიული პარტნიორობის კიდევ უფრო გაღრმავებისთვის. მჯერა, რომ აზერბაიჯანი ადგას იმ გზას, რომელიც ემსახურება რეგიონში მშვიდობის, სტაბილურობისა და კეთილდღეობის მიღწევას“, - ნათქვამია პრემიერ-მინისტრის მილოცვაში, რომელსაც საქართველოს მთავრობის ადმინისტრაციის პრესსამსახური ავრცელებს.

თურქეთში „სამართლიანობისა და განვითარების პარტიამ“ გაიპარჯა

საპარლამენტო პრემიერ-მინისტრი ირაკლი ღარიბაშვილი თურქეთის პრეზიდენტს რეჯეპ ტაიპ ერდოღანს და თურქულ ხალხს არჩევნებში „სამართლიანობისა და განვითარების პარტიის“ გამარჯვებას ულოცავს.

„თურქეთის რესპუბლიკის საპარლამენტო არჩევნებში გამარჯვებას გულით ვულოცავ „სამართლიანობისა და განვითარების პარტიას“, ვულოცავ თურქეთის პრეზიდენტს რეჯეპ ტაიპ ერდოღანს, ვულოცავ თურქულ ხალხს. მჯერა, რომ ჩვენმა მეგობარმა თურქეთმა ამ არჩევნებით გადადგა მნიშვნელოვანი ნაბიჯი, რომელიც კიდევ უფრო განამტკიცებს ჩვენი ქვეყნების კეთილშობილურ ურთიერთობებს, გააღრმავებს ჩვენი თანამშრომლობას და გააძლიერებს მშვიდობასა და სტაბილურობას ჩვენს რეგიონში“, - ნათქვამია მილოცვის ტექსტში, რომელსაც საქართველოს მთავრობის ადმინისტრაციის პრესსამსახური ავრცელებს.

ოჯახი, სკოლა, საზოგადოება

მრძოლის განაგებულმა იაბონიამ, დღეს ერთ-ერთმა წარმატებულმა ქვეყანამ (და არა მარტო იაბონიამ), პრიორიტეტულ სფეროდ განათლების დარგს გამოაცხადა და რეალური დონორების განხორციელება მის განსვითარებად. საქართველოში, სამწუხაროდ, დედასწავლებლები შემოვიფარგლებით ხოლმე. შედეგი აშკარაა - იაბონია ურთულესი კომპიუტერული ტექნიკის ატორი და მსოფლიოს განვითარებული ეკონომიკურად ძლიერ ქვეყანათა საიაში მოწინავეა.

ლებელი ჩხუბი და აყალბაცა, რომლის თანამონაწილე ბავშვი სწავლისთვის ვერ იცლის. ჩემი აზრით, ეს მცირედენი ახსნა-განმარტება წარმოადგენს გვაძლევს იმის შესახებ, რომ დღეს საქართველოში მოსწავლის (ბავშვის) სწავლა-აღზრდის პროცესში ოჯახის როლი უსუსურად გამოყურება. საზოგადოება - ეს იყო და არის ის გარეფაქტორი, რომელიც ერთ-ერთ წამყვან როლს ასრულებდა მონარდის ფორმირებაში. აბა, გაიხსენებელი ჩხუბი და აყალბაცა, რომლის თანამონაწილე ბავშვი სწავლისთვის ვერ იცლის.

საპარტიარქო მკრეხელოვად მიიჩნევის

„თვითმკვლელი ღვთისმშობლის“ ნახატი

ი.წ. „თვითმკვლელი ღვთისმშობლის“ ნახატს საპარტიარქო მკრეხელოვად მიიჩნევენ და აცხადებენ, რომ ნახატი სუიციდის პროპაგანდას წარმოადგენს. ამის შესახებ საპარტიარქოს მიერ გავრცელებულ განცხადებაშია ნათქვამი.

განცხადების ტექსტი მედიას პრესმდივანმა, დეკანოზმა დავით შარაშენიძემ გააცნო. როგორც განცხადებაშია აღნიშნული, ნახატი საზოგადოების რელიგიური გრძნობების შეურაცხყოფელია, რაც ევროკავშირის ქვეყნებში სისხლის სამართლის დასჯადი ქმედებაა.

საპარტიარქო მიმართავს განათლების სამინისტროს, სახალხო დამცველს, რელიგიის საქმეთა სახელმწიფო სააგენტოს, დააფიქსირონ თავისი პოზიცია მომხდართან დაკავშირებით და მიიღონ ყველა ზომა საზოგადოების რელიგიური გრძნობების დაცვისა და დაძაბულობის ესკალაციის თავიდან ასაცილებლად. ასევე მოუწოდებს მრევლს, თავი შეიკავონ როგორც ფიზიკური, ისე სიტყვიერი შეურაცხყოფისაგან.

„როგორც ცნობილი გახდა, ამა წლის 24 ოქტომბერს, ილიას უნივერსიტეტში სოციალური და კულტურული კვლევების ინსტიტუტის ორგანიზებით ჩატარდა კონფერენცია და მოენყო გამოფენა. გამოფენაზე სხვებთან ერთად გამოტანილი იყო ნახატი, რომელზეც გამოსახულია მიდგომილი (ფეხმძიმე) ღვთისმშობელი საფეთქელზე მიდებული ცეცხლსასროლი იარაღით, რაც უდიდესი მკრეხელობაა. ამ ფაქტს ჩვენი საზოგადოების დიდი აღშფოთება მოჰყვა. თუმცა, არიან ისეთი ჯგუფებიც, რომლებიც ამას ამართლებენ და აცხადებენ, რომ მომხდარი გამოსახვის თავისუფლების გამოვლინებაა და არ შეიძლება ხელოვნებას დაუწესდეს საზღვრები, რაც ჩვენთვის სრულიად მიუღებელი დამოკიდებულებაა. მიგვაჩნია, რომ სწორედ ასეთი „მოაზროვნები“ ახდენენ დასავლური ფასეულობების დისკრედიტაციას და მსგავსი ქმედებებითა და გამოხატვებით, ქვეყნის მოსახლეობის უმრავლესობას (არ ვგულისხმობთ მხოლოდ მართლმადიდებლებს) ევროპული არჩევანის სანინაამდევოდ განაწყობენ. არადა, იგივე ევროპული კანონმდებლობით, გამოსახვის თავისუფლება განუსრულებად და დაკავშირებული პირის ვალდებულებასა და პასუხისმგებლობასთან, თავი შეიკავოს სხვისი უფლებების და თავისუფლებების ხელყოფისაგან, ასევე ისეთი ქმედებებისაგან, რომელმაც საფრთხე შეიძლება შეუქმნას საზოგადოებრივ სიმშვიდეს. ამაზე მიუთითებს ევროპული კონვენციის მეათე მუხლი და სტრასბურგის სამართლის არაერთი პრეცედენტიული გადაწყვეტილება. არაფერს ვამბობთ იმ ფაქტზე, რომ რელიგიური გრძნობების შეურაცხყოფა, ათ ღვთის გმობა, სისხლის სამართლის დასჯადი ქმედებაა ევროკავშირის წევრ არაერთ ქვეყანაში. მაგალითად, იტალიაში, მალტაში, გერმანიაში, ავსტრიაში, დანიაში და სხვაგან. ჩვენთან კი ლამის სიტყვიერი ხასიათი მიეცა ასეთი მოვლენების ტრადიციებს. საზოგადოებას შევასხენებთ, რომ ილიას უნივერსიტეტში მსგავს ფაქტს ადრეც ჰქონდა ადგილი, მათ შორის, 2010 წლის მაისში, რაც იმაზე მეტყველებს, რომ ამ სასწავლებლის ხელმძღვანელობა იწვევს და ხელს უწყობს არა მარტო მორწმუნეთა შეურაცხყოფას, არამედ მათი სამოქალაქო სიმშვიდის დაზარალებას. როგორც ჩანს, ამ ინსტიტუტის ერთ-ერთ მიზანს წარმოადგენს პროპაგანდა რელიგიური ადამიანებისა და შემდეგ ე. წ. მეცნიერული დაკვირვებები მათზე. ილიას იმასაც კი აღი უწევს პროგნოზი, რომ აღნიშნული ნახატი სუიციდის პროპაგანდას წარმოადგენს. რომ აღარაფერი ვთქვათ ყოველდღიური და ღვთისმშობლისა და მაცხოვრის მისიის სრულ უზულებელყოფაზე“, - ნათქვამია განცხადებაში.

რა სდება ჩვენთან? საქართველოში, ყოფილ საბჭოთა სივრცეში, ოდითკენაც დომინირებდა ფორმულა - ახალგაზრდის (ყმან ვილის) სულიერი და ინტელექტუალური სრულყოფილების მთავარი კომპონენტი იყო ოჯახი, სკოლა და საზოგადოება. იქ, სადაც, თუნდაც ერთ-ერთი ფაქტორი იგნორირებულია, სასწავლო-აღმზრდებლობითი პროცესი უშედეგო, ან ნაკლებად ეფექტურია.

დავინყოთ ოჯახით: სამწუხაროდ, საქართველოში, სადაც ეს ინსტიტუტი უაღრესად მძლავრი ფაქტორი იყო ყმან ვილის ზნეობრივად ფორმირებისთვის, დღეს საერთოდ მოშლილია. სკოლებში მრავალწლიანი მოღვაწეობის საფუძველზე ჩამოიყალიბდა აზრი, რომ ქართული ოჯახების ნახევარზე მეტი (მხედველობაში მაქვს სკოლის მოსწავლეთა მშობლების ოჯახები) საერთოდ ვერ ან არ იცლის ბავშვის ნორმალურ გზაზე დაყენებისათვის. მათთვის უმთავრესია (სამწუხაროდ), როგორ გამოკვეთონ შვილები. მეტიც, 100-მოსწავლიან სკოლაში 40-50-ის მშობელთა ოჯახი დანგრეულია, დედა ლუკმაპურის საშოვნელად გადახვეწილი, მამა გალოთებულია და ბავშვის ბუდი ნაკლებად აღლევებს. უკეთეს შემთხვევაში, თუ ორივე მშობელი ერთადაა, ოჯახში ყოფიერების ნიშანადგურ ალმოცნებელი დაუსრულდება.

ამ სექტორის მიხედვით, სკოლის პედაგოგიკური, კათედრის ხელმძღვანელები და დირექცია მთელი წლის განმავლობაში მხოლოდ ამ საქმით უნდა დაკავდნენ და მთავარი - გაკვეთილის სარისხი - უყურადღებოდ დატოვებული. მოიშალა საბჭოთა პერიოდიდან გადმოყოლილი (არ დაგვივიწყდეს, საბჭოთა განათლების სისტემა ერთ-ერთი უძლიერესი იყო მთელ მსოფლიოში. საბჭოთა ფიზიკოსის, მათემატიკოსის, მათ შორის, საქართველოს მეცნიერების წვლილი გა-

ნელი კომპეტენტური წარმომადგენელი იქნებოდა! საქართველოს თითქმის ყველა უმაღლესი სასწავლებელი უშვებს დიპლომან მასწავლებელს, რომელსაც არც ერთი გაკვეთილი არ აქვს ჩატარებული. ასეთი პედაგოგის დახელოვნებას რომელი სკოლა ან სკოლაში არსებული სქემა თუ კათედრა უზრუნველყოფს?! სახელმწიფო, სამწუხაროდ, არ ერევა საინფორმაციო საშუალებების, პირველ რიგში, ტელევიზიების, როგორც კერძო საკუთრების, საქმიანობაში, რის გამოც, იმ საათებში, როცა მონარდი გაკვეთილებს უნდა სწავლობდეს, ეთერი დაკავებული აქვს ათასგვარ არაფრისმოცემ სერიალებს, გადაცემებს ძალადობისა და სექსუალური აღვირახსნილობის თემებზე.

რატომ ვკლავთ სამართლებელს მოგაპაღს?!

ნეთ, ჩვენი თუნდაც 20-30 წლის წინანდელი გარემო: 10-15 წლის ბიჭი გაბედავდა სიგარეტი ეთხოვა მასზე ბევრად უფროსისთვის? თუ გაბედავდა, ან უარს მიიღებდა, ან დარიგებას: შვილო, რა დროს შენი სიგარეტი... რატომ იკლავ თავს... და ა.შ. დღეს? ან მიანოვებს, ან, უბრალოდ, ეტყვის, რომ არ ენევა.

რატომ ვკლავთ სამართლებელს მოგაპაღს?! საბჭოთა დროის ფორმირება. სამწუხაროდ, დღეს ამ მისიის შესრულება სკოლას არ ძალუძს. განათლების მესვეურები დღევანდელი სკოლის წინაშე არსებული პრობლემების გადაჭრის ერთ-ერთ მთავარ ინსტრუმენტად მასწავლებლის ხელფასის ზრდას მიიჩნევენ და თავს ვაგვიხევენ აბსურდულ „მასწავლებელთა კარიერული ინსტრუქცია“ და განვითარების სქემას“.

სკოლის ინსპექტორისა და მეთოდისტის სამსახური (ინსტიტუტი) დაკომპლექტებული იყო კვალიფიციური, სასკოლო გაკვეთილების პროცესის წარმართვის მცოდნე კადრებით. მათი სკოლაში სტუმრობა მასწავლებლის, ძირითადად, დამწყები პედაგოგის მეთოდურ დახელოვნებას ემსახურებოდა. დღეს კი ამ ფუნქციის შესრულება სკოლასა და კათედრას დაევალა. არადა, კათედრის ხელმძღვანელი იმავე სკოლის პედაგოგიკის წევრია და ის თავისი კოლეგის მიმართ ვერ იქნება ისეთი მოთხოვნების წამყენებელი, როგორც განათლების ორგანოებიდან მოვლენ

დღის ინტერვიუ

გამიჯნული და გაუმიჯნავი ნასიონალური ერთიანების აბინებანი

უნდა დაიწყო თუ არა რეპრესიები ქვეყანაში?

მიმდინარე პოლიტიკურ მოვლენებს აფასებს ექსპერტი მამუკა არაშვილი

— ბატონო მამუკა, ვნახეთ, რომ საპარლამენტო შუალედურ არჩევნებზე „ქართული ოცნების“ კანდიდატებმა გაიმარჯვეს, თუმცა, ოპონენტები და დამკვირვებლები სერიოზულად აპელირებენ დარღვევებზე. თქვენ რას იტყვით?

— ამ არჩევნების შედეგი პროგნოზირებადი იყო, მართალია, რთულად, მაგრამ მაინც. თუ გადახედავთ ჩვენს საარჩევნო ტრადიციებს, ხელისუფლებას ასეთი ტიპის არჩევნები არასოდეს ნაუგია. ასევე გამოიყენეს ყველა ის მეთოდი, რაც ახასიათებს ხოლმე საქართველოს საარჩევნო პროცესს. მინდა, გავიხსენო 2012 წლის არჩევნების არც თუ სასიამოვნო ამბავი, როცა მე კენჭს ვიყრიდი გარდაბანში „ქართული ოცნების“ წარდგინებით, მაშინ ჩემს წინააღმდეგ მიზილებული იყო ვაზიანის ბაზაზე განლაგებული 4 ათასამდე სამხედრო და აი, ამ სპეცთა ნაწილი უხსტად. მეც ყველა ქართული სოფელი მოვიგე, ხოლო ყველა აზერბაიჯანული — წავიგე ისე, როგორც ახლა საგარეო ურთიერთობებში მოხდა. უხსტად იგივე მოხდა მაშინაც: გარდაბანში, დედოფლისწყაროში, ხონსა და თერჯოლაში „ქართული ოცნებამ“ არჩევნები სამხედროების საშუალებით წააგო. ვინც ეს ამბავი იცოდა, ლიდერებს ვგულსხმობ, ერთხმად ამბობდნენ, მომავალ არჩევნებზე ჩვენ ამას არ დავუშვებთ. უნდა გაეაუქმეთ წესი, რომლის მიხედვითაც სამხედროები იღებენ მონაწილეობას მაჟორიტარულ არჩევნებში. დარწმუნებული ვიყავი, რამ ამ სამ წელიწადში ეს წესი შეიცვლებოდა, მაგრამ სულ ტყუილად. ჩემი აზრით, საზოგადოებამ კატეგორიულად უნდა მოითხოვოს კანონმდებლობის შეცვლა. ლოკალური იქნება. ჯარისკაცი შეიძლება იყოს საგარეო ურთიერთობების მართებელი, ან არ იყოს, მაგრამ მაინც ირჩევს პრაქტიკულად უცხო რაიონის მაჟორიტარს. ეს მიუღებელია!

— თქვენი აზრით, საქართველოს ხელისუფლების წარმომადგენლებს არჩევნებში ასეთი აქტიურობის უფლება ჰქონდა თუ არა?

— საქართველოს მთავრობის წარმომადგენლებს დემონსტრაციული მონაწილეობის უფლება, რა თქმა უნდა, არ ჰქონდათ. ეს მინდა, ხაზგასმით აღვნიშნო. ფორმალურად მათ შეეძლებოდა გაიფორმეს თუ არასამუშაო დროს იმყოფებოდნენ, ამას არა აქვს მნიშვნელობა. ამის გაკეთება მაინც არ არის მართებული! ესეც ერთგვარი ცინიზმია, რადგან რასაც სხვას უკიჟინებ, შენ იგივე არ უნდა გაიმეორო.

— როგორ ფიქრობთ, რა შედეგები დაუშვა ირმა ინაშვილი, რა ვერ შეცვალა?

— მან ვერ შეძლო ერთ-ერთი მთავარი პუნქტის შესრულება — ხალხის გამოყვანა (ცნობილია, რომ ამომრჩევლის მეოთხედი მოვიდა მხოლოდ). სამწუხაროდ, ინაშვილი მთლად ბოლომდე არ სჯეროდა იმისა, რომ, როგორც წესი, აზერბაიჯანული მოსახლეობა ხმას სახელისუფლებო კანდიდატს აძლევს.

— ირმა ინაშვილი აპირებს, იბრძოდეს ხმების დასაცავად, როგორ გგონიათ, რამე შეიცვლება?

— არა მგონია, რადგან კანონი ორმაგი ინტერპრეტაციის საბაზს იძლევა. „პატრიოტთა ალიანსს“ უნდა ეზრუნა, ეს კანონი მანამდე გაუქმებული იყო, ახლა ბრძოლა დაგვიანებულია.

— გასაგებია, რაც მოხდა საგარეო ურთიერთობებში, ამის საბირთვო, მარტივად რომ დავუხარებო, მოიგო „ქართული ოცნების“ კანდიდატმა. ეს რამეზე მიგანიშნებთ?

— სამწუხაროდ, სამეგრელოში ჩატარებული არჩევნებისთვის თვალის არ მიდევნებია. მე „ქართული ოცნების“ დამფუძნებელი და წევრი ვიყავი, აქედან დამომდინარე, სულაც არ მინდა, ხარვეზები იყოს. თუ დამაჯერებლად გაიმარჯვა, ამას რა სჯობია! ეს იმას ნიშნავს, რომ ხალხმა მხარი დაუჭირა ამ კონკრეტულ პოლიტიკურ ძალას. როგორც მოსალოდნელი იყო, „ოცნება“ გაიმარჯვებდა, თუმცა, პრობლემა თამარ ხიდაშელი იყო, რომელსაც ინაშვილი ნაკლები ცნობადობა ჰქონდა.

— ბატონო მამუკა, რა გვიჩვენა შუალედურმა არჩევნებმა, რა შეიძლება მოხდეს 2016 წლის არჩევნებზე?

— ამ არჩევნებზე ერთი „კარგი“ რამ მოხდა, ისევე ამოტივტივდა ჯარის თემა. გვიჩვენა ისიც, რომ მოსახლეობასთან უფრო აქტიური მუშაობა საჭირო და როგორც ჩანს, NDI საზოგადოების ნიშლისტურ განწყობასთან დაკავშირებით არ ტყუოდა. აქედან გამომდინარე, ხელისუფლებასაც და სხვა ოპოზიციურ ძალებსაც მოუწევთ მეტი კეთება იმისთვის, რომ ხალხი არჩევნებზე მოვიდეს. სამწუხაროდ, ამ ეტაპზე ადამიანებს არ ანუხებთ პოლიტიკური პროცესები და არ უნდათ ამაში ჩართვა...

— რას იტყვით რესპუბლიკელებზე, რომლებიც „ქართული ოცნების“ აქტიურ ფრთას წარმოადგენენ, მაგრამ საზოგადოების ყველაზე მეტ რისხვას იმისა ურთობენ? ამ დროს მუშაობენ თუ არა რესპუბლიკელები გაიმარჯვებად?

— რესპუბლიკელებმა არ დათმეს ერთხელ მოგებული რაიონი და მათი მიდგომა ჩემთვის აბსოლუტურად გასაგებია. მე ვიცი საზოგადოების განწყობა ამ პარტიის მიმართ, რომელიც ზოგ შემთხვევაში ობიექტურია, ზოგჯერ — სუბიექტური. რესპუბლიკელებს კოალიციაში დაკავებული აქვთ საკუთარი ნიში — ეს არის პროდასავლური ორიენტაცია, რომელიცაც, სხვათა შორის, ძალიან ეფექტიანად იყენებენ. თუ ვინმეს შეუძლია პოლიტიკური პროცესის წარმართვა, ერთ-ერთი სწორედ რესპუბლიკელები არიან...

— „ვილიქსის“ ჩანაწერების შეფასებაც საინტერესოა. გაგრძელდება თუ არა ეს პროცესები? და თქვენი აზრით, გვერდნა თუ არა საქმე ხელისუფლების გადატრიალების რეალურ დაგეგმვასთან?

— გავანებოთ თავი იმის ძიებას, ვინ და რატომ ჩაინერა ან გამოაქვეყნა, მთავარია შედეგი და ის შინაარსი, რაზეც ჩანაწერში ითქვა. ვგულსხმობ სააკაშვილ-გვარამიასა და სააკაშვილ-ბოკერიას სატელეფონო საუბრებს. ამ შინაარსის მიხედვით, მრჩება შთაბეჭდილება, რომ მიხილ სააკაშვილმა (რომელიც კარგად არის ინფორმირებული იმის თაობაზე, რომ შესაძლოა მას უსწავლდნენ) დაუშვა ის, რაც დაუშვა. დიდი ალბათობით მან იცოდა, რასაც ლაპარაკობდა.

— ბატონო მამუკა, ქალბატონმა ნინო ბურჯანაძემ ერთ-ერთ კომენტარში დაახლოებით ასე თქვა, ხელისუფლებას ნაციონალური მოძრაობის მსგავსი ქმედებები ხელს აძლევს. 2016 წლის არჩევნებში მოგების შანსს

უწყებებს. „ქართული ოცნება“ ასე ვთქვათ, ამით „ტკბება“?

— რადგან ამაში არის რაციონალური მარცვალი, რადგან „ტკბობის“ პროცესი გაგრძელდა. იმდენად გაგრძელდა, რომ ხალხის გაღიზიანება გამოიწვია და პოლიტიკური ნიჰილიზმი გააჩინა. მტრის ხატის ხელოვნურად შექმნა პოლიტიკაში ყოველთვის იყო და იქნება, თუმცა, ამ საქმესაც კარგად კეთება უნდა. ჩემი აზრით, ის, რაც ხდება კოპაბიტაციასთან, სამართლიანობის ადვოკატთან დაკავშირებით, აბსოლუტურად მიუღებელია და, შესაბამისად, „ქართული ოცნებასაც“ აღარ აქვს ის რეიტინგი, რაც ჰქონდა.

— როგორ ფიქრობთ, ჩანაწერების სერია კიდევ გაგრძელდება?

— რა თქმა უნდა, გაგრძელდება. საქართველო ამ მხრივ უნიკალური არ არის. პოლიტიკა ყველგან კომპრომატების აგებაზეა დაფუძნებული. თუმცა, სულაც არ მინდა, რომ ჩვენთანაც კომპრომატების სიხშირით იზომებოდეს მმართველობის ხარისხი.

— თუკი დადასტურდება, რომ ვიღაცა მართლაც უსმენს სააკაშვილს და სრულიად ლეგიტიმურად, რა პრევენციული ნაბიჯები უნდა გადადგას ხელისუფლებამ ქვეყნის, საზოგადოების უსაფრთხოების დასაცავად. როგორ უნდა მოიქცეს, როგორი უნდა იყოს შემდეგი სვლა?

— საქმე ისაა, რომ ეს არის ძალიან ფაქტიური და დელიკატური საკითხი. ხელი-სუფლებამ პოლიტიკური კონსტრუქციებიდან გამომდინარე უნდა იმოქმედოს. უნდა შეძლოს „სახელმწიფო გადატრიალების“ ლიკვიდაცია, სახელმწიფოს ფუნქციონირება არ უნდა შეექმნას პრობლემები, არ მოხდეს არეულობა... მაგრამ, ჩემი აზრით, პოლიტიკური რეპრესიები და ამ „ექვიტიანილთა“ სისხლის სამართლის დევნა არავითარ შემთხვევაში არ შეიძლება. პირიქით, „სტატუს კვო“ უნდა შენარჩუნდეს, მკაცრი კონტროლის ქვეშ უნდა იყვნენ ჩანაწერებში მონაწილე ადამიანები. საჭიროა ასევე, საერთაშორისო თანამშრომლობის ჩართვა, მტერ-მოყვრის ინფორმირება და, რაც მთავარია, ქართველ საზოგადოებისთვის ანგარიშის ჩაბარება, რასაც მოკლებული ვართ...

— და ბოლოს, საინტერესოა თქვენი აზრი ახლო აღმოსავლეთში მიმდინარე პროცესებზე. კონკრეტულად კი რუსული ავიაღაზიების ჩამოვარდნის ფაქტთან დაკავშირებით...

— გავრცელდა ინფორმაცია, რომ თვითმფრინავის საბარგულში იყო ჩადებული 4-5 კგ. ასაფეთქებელი ნივთიერება. თანაც „ისლამური სახელმწიფო“ აცხადებს, რომ თვის თავზე იღებს ამ ტერაქტს. თუ ეს ყველაფერი რეალობასთან ახლოს, ეს ნიშნავს, რომ დაიწყო ტერორისტული ომი რუსეთის წინააღმდეგ. როგორც ჩანს, პროცესი გაგრძელდება, ანუ ყველა ტერორისტული თუ სხვა ტიპის მარშრუტი, რომლებიც რუსეთს დანარჩენ მსოფლიოსთან აკავშირებს, ტერორისტული საფრთხის ქვეშ აღმოჩნდება.

— რატომ რუსეთი და არა სხვა ქვეყნები, რომლებიც ასევე მონაწილეობენ ანტიტერორისტულ კოალიციაში?

— იმიტომ, რომ რუსეთმა განსაკუთრებით ძლიერი დარტყმა მიიყენა ისლამური ხელიფაჯის და არა მხოლოდ ისლამური ხალიფატის მებრძოლებს. ბოლო ერთი თვის განმავლობაში სირიის ტერიტორიაზე სხვადასხვა შეიარაღებული ფორმირების 55 მეთაური დაიღუპა. აქედან მართალი ისლამური ხალიფატის მაღალი თანამდებობის პირი, 11 — ზომიერი ოპოზიციის ხელმძღვანელი, ხოლო დანარჩენები სხვადასხვა დაჯგუფების ხელმძღვანელი პირები არიან. ეს ძალიან მნიშვნელოვანი ფაქტორია და მრავლისმეტყველი ციფრია. როგორც ჩანს, რუსეთი იბრძვის არა მხოლოდ დაბომბვების მეშვეობით, არამედ ატარებს სპეცოპერაციებს სპეციალური დანიშნულების რაზმების გამოყენებით. რუსეთის უშუალო მონაწილეობა სირიის ტერიტორიაზე ძალიან ეფექტიანი გამოდგა, და ამავე დროს ძალიან ნამგებიანი — იქ მებრძოლი სხვადასხვა სამხედრო დაჯგუფებისთვის. უხსტად ამის გამო, დარწმუნებული ვარ, რომ მთელი აგერსია რუსეთისკენ იქნება მიმართული.

— და არ შეიძლება, ეს არ სცოდნოდა რუსეთის ხელისუფლებას...

— რუსეთს არასოდეს არ ალღევდა საკუთარი მოქალაქეების ბედი და სიცოცხლე. ეს ტრადიციული მოვლენაა...

ესაუბრა თბა მოსია

ალიან-ჩალიანი

საქართველოს წინააღმდეგ ანტისახელმწიფოებრივი განცხადებები

იუსტიციის მინისტრის თეა წულუკიანის განცხადებით, უკრაინის ხელმძღვანელობამ ლიად დაინახა, რომ საქართველოდან წასული ყოფილი პრეზიდენტი, რომელიც უკრაინის ერთ-ერთი გუბერნიის ხელმძღვანელია, საქართველოს წინააღმდეგ ანტისახელმწიფოებრივი განცხადებებს აკეთებს.

„როდესაც მე გახლდით ვიზიტით კიევში, მაშინაც ჩემს მეგობრებს — უკრაინელ მაღალჩინოსნებს, ჩემს კოლეგას, იქაურ მედიას, როდესაც შეგვხვდი ვუთხარი, წარმოუდგენელი იქნებოდა, რომ საქართველოში უკრაინის მოქალაქე იყოს მაღალჩინოსანი და უკრაინის წინააღმდეგ რაიმე ტიპის განცხადებებს აკეთებდეს. ისინი მიხვდნენ რას ვგულისხმობდი და გააკვირვდნენ. ასევე გაკვირვების დრო აღარ არის. უკრაინამ და მისმა ხელმძღვანელობამ ლიად დაინახეს, რომ საქართველოდან წასული ყოფილი პრეზიდენტი, რომელიც უკრაინის ერთ-ერთი გუბერნიის ხელმძღვანელია, საქართველოს წინააღმდეგ ანტისახელმწიფოებრივი განცხადებებს აკეთებს. მისი მიდგომა არის ძალადობისკენ, მისი მიდგომა არის იქითკენ, რომ ოლონდაც კი გაზარდოს შანსი ხელისუფლებაში დაბრუნების, ნაციონალური მოძრაობა მისი ხელმძღვანელობით მზად არის და არ მოერიდება იმას, რომ ხელი შეუწყოს საქართველოში სისხლისღვრას. რა თქმა უნდა, ამაზე უკრაინის პრეზიდენტმა და ხელმძღვანელობამ უნდა გააკეთოს რეაგირება“, — განაცხადა წულუკიანამ.

მისივე თქმით, რა იქნება ეს რეაგირება, ამის მრჩეველად ქართული მხარე ვერ გამოდგება, რადგან უკრაინა არის სუვერენული სახელმწიფო.

სამრეწველო ურთიერთობები

ფაქტებს ამხინჯავენ

აშშ-ში საქართველოს ელჩმა არჩილ გეგეშიძემ გამოცხადა „ვაშინგტონ პოსტის“ რედაქტორის მიმართ მიმართული — „საქართველოში დემოკრატია და მედიაპლურალიზმი ყველაზე მეტად დაზარალებულია და პოლიტიკური რეჟიმის დაბრუნების მიზნით არის დაგეგმილი“ — 27 ოქტომბერს გამოქვეყნებულ სტატიაზე სათაურით „მთავრობის მიერ პოპულარული ტელეკომპანიის მითვისება დარტყმა იქნება საქართველოს დემოკრატიაზე“. ელჩის მოსაზრებით, აღნიშნულ სტატიაში საქართველოში არსებული მდგომარეობა დემოკრატიის კუთხით არასწორად იყო წარდგენილი.

„მას შემდეგ, რაც 2012 წელს ახლანდელი მთავრობა ხელისუფლებაში მოვიდა, საქართველომ სასამართლო სისტემის დამოუკიდებლობის, მედიაპლურალიზმისა და ადამიანის ბაზისური უფლებების გაუმჯობესების კუთხით, მნიშვნელოვან პროგრესს მიაღწია. საქართველო თავისუფალი და დემოკრატიულია, როგორც არასდროს. „ჟურნალისტების თავისუფლების ინდექსით, საქართველომ 188 ქვეყანას შორის 69-ე ადგილი დაიკავა და 2012 წელთან შედარებით პოზიციები 35 პუნქტით გაუმჯობესდა. ჩვენი პროგრესი ასახულია სახელმწიფო მართვის შესახებ მსოფლიო ბანკის ანგარიშშიც, რომელიც ცოტა ხნის წინათ გამოქვეყნდა. 2012 წლის შემდეგ, საქართველომ ანგარიშგაღებული კუთხით პოზიციები 16 ადგილით, კანონის უზენაესობის კუთხით — 19, პოლიტიკური სტაბილურობისა და მთავრობის ეფექტურობის კუთხით კი, 23 ადგილით გაუმჯობესდა“, — ნათქვამია წერილში.

საქართველოს ელჩის მოსაზრებით, დავა „რუსთაფი-2“-ის მფლობელობის საკითხზე უკავშირდება წარსულს, როცა „საკუთრების თვითნებური ამოღება და დაზიანება საქართველოში ყოველდღიური ცხოვრების ნაწილი იყო“.

აქტუალური თემა

– ბატონო მხატვარე, მართალია, უკანასკნელ დღეებში განვითარებული მოვლენების პოლიტიკურ შედეგებზე საუბარი ჯერ ნაადრევია, მხედველობაში მაქვს ექსპრეზიდენტ სააკაშვილის სატელეფონო საუბარი „რუსთავი-2“-ის გენდირექტორ გერამიასთან და „ნაციონალის“ ერთ-ერთ ლიდერ ბოკერიასთან, მაგრამ უკვე აშკარად ჩანს, რომ 30 ოქტომბერი ქართულ პოლიტიკაში განსაკუთრებულ ადგილს დაიკავებს. ექსპრეზიდენტი სააკაშვილი ამტკიცებს, რომ ჩანანერი „რუსული სპეცსამსახურების მიერ ჩანანერის გასაფაროებამ ჩვენს ინტელად ანენილ-არეული შიდა პოლიტიკა მეტად არია. თქვენ როგორ შეაფასებდით მომხდარს?

– მნიშვნელობა ნამდვილად არა აქვს იმას, თუ ვინ ჩაინერა ან გაასაჯაროვა ეს საუბარი. დაეუშვათ, იგი რუსულმა სპეცსამსახურებმა განახორციელეს და გაასაჯაროვეს, ეს რას ცვლის? ამით არც ჩანანერის შინაარსი იცვლება და არც მოქმედი პირები. მთავარია, გავერკვეთ, რამდენად ავთენტურია გამოქვეყნებული ჩანანერი. რადგან საუბრის მონაწილეები ჩანანერის ნამდვილობას ადასტურებენ (თუმცა, გამოძიებამ ალბათ, უნდა ჩაატაროს ექსპერტიზა, ახლა მნიშვნელოვანია ამ ჩანანერების ანალიზი. გარკვევა იმისა, თუ რის მიღწევას ცდილობდა და ცდილობს „ნაციონალი“. რა არის მათი რეალური მიზანი – მართლაც დაიცვან სიტყვის თავისუფლება, თუ სიტყვის თავისუფლების დაცვის ღონისძიებით შეეცადონ საკუთარი პოლიტიკური მიზნების განხორციელებას. ანალიზის საგანი ეს უნდა იყოს.

– ჩანანერის არაერთგზის მოხმების შემდეგ დარჩა შთაბეჭდილება, რომ ექსპრეზიდენტი სერიოზულ თემებზე, თუნდაც იმაზე, რომ თუ სასამართლომ განაჩენის აღსრულება იძულების წესით დაადგინა, მაშინ „რუსთავი-2“-მა წინააღმდეგობა ბარიკადებით უნდა შექმნოს, საკმაოდ დაბეჯითებით საუბრობდა, ხოლო მის ორივე მოსაუბრეს, გერამიას და ბოკერიას აშკარად არ მოეწონათ ოდესიდან სააკაშვილის გზავნილები. რა უნდა ვიფიქროთ – სააკაშვილმა საქართველოში არსებული რეალობა არ ციან, პოლიტიკური ბრძოლის მეთოდოლოგიაზე „ნაციონალიზმი“ აზრთა სხვადასხვაობაა? ფაქტია, რომ იგი თანაგრძნობლებზე ახდენს ზეწოლას, რათა მათ ხელისუფლებას შეცდომა დააშვებინონ და პროცესები ხელისუფლებისათვის და ქვეყნისათვის არასასურველი სცენარით განვითარდეს...

– შეიძლება ითქვას, რომ გარკვეული თვალსაზრისით სააკაშვილი სამშვიდობოსაა გასული, ბოკერია და გერამია კი თბილისში იმყოფებიან, ამიტომ სააკაშვილისთვის ბრძანების გაცემა ძალიან ადვილია. ამ ბრძანების შესრულება კი, თანაც როდესაც საუბარი პროცესების რეალურად სცენარით განვითარებასა და ბარიკადების აღმართვაზე, ძნელიცაა და სასიფათოც.

რაც შეეხება სააკაშვილს. არა მგონია, რომ იგი მოწყვტილი იყოს საქართველოში არსებულ რეალობას. თუ უკანასკნელი 3 წლის განმავლობაში „ნაციონალების“ ქმედებებს გავისხენებთ, ვნახავთ, რომ მათ ყველაფერი სცადეს. ყოველ წელს ისინი ცდილობდნენ, რომელიმე თემზე მოეწყობა აქციები და დაედგინათ საკუთარი რეიტინგი და გავლენა მოსახლეობაში. ენ-დი-ის კვლევებს არ გულისხმობ. თუ ამ საკითხს სიღრმისეულად განვიხილავთ, სხვაგვარი დასკვნები შეიძლება გავკეთოთ. შეიძლება ითქვას, რომ 3 წლის განმავლობაში „ნაციონალიზმი“ ვერ შეძლო რებრედინგის გაკეთება, დარჩა ისეთივე აგრესიული და მიუღებელი მოსახლეობისთვის, როგორც იყო. მათ ბევრი რამ მოხინჯეს – რუსული სცენარი, „გაზრობაზე“ საუბარი და სხვა, რამაც არ გაჭრა. ამის შემდეგ მათ ჩათვალეს, რომ დარჩათ ერთადერთი ვარიანტი, მოეძებნათ ისეთი თემა, რომელიც საზოგადოებაში, ოპოზიციურ პარტიებში გამოიწვევდა თანადგომას და ქვეყნის გარეთ რეზონანსს. დარჩა „რუსთავი-2“-ის თემა. დასავლეთიდან სიტყვის თავისუფლებისთვის მხარდაჭერა უზრუნველყოფილია, მაგრამ ქვეყნის შიგნით პროცესები ისე არ წავიდა, როგორც ისინი ვარაუდობდნენ. თუ პროცესი მშვიდ გარემოში წავიდოდა, აქ არაფერი არ მოხდებოდა. გერამიასა და სააკაშვილის საუბარი არ არის თავისუფალი მედიის წარმომადგენლის საუბარი პოლიტიკოსთან.

საუბრის ინტონაციაში იგულისხმება, თუ ვინ ვის ელაპარაკება. შესაბამისად, ცხადია, რომ მათი მიზანი იყო ასეთი – როგორმე გამოეყვანათ ხელისუფლება წინასწორიდან. თუ ხელისუფლება შეცდომას დაუშვებდა და სპეცრაზმით შევარდებოდა „რუსთავი-2“-ში, ეს თუ დიდ რეზონანსს არ გამოიწვევდა ქვეყნის შიგნით, ქვეყნის გარეთ სერიოზული რეაქცია მოჰყვებოდა.

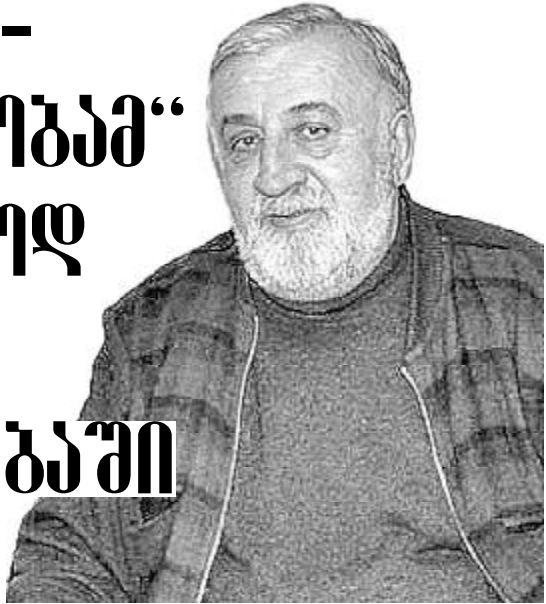
არის კიდევ ერთი რამ. შეუძლებელია, სააკაშვილსაც არ სცოდნოდა, რომ არსებობდა ძალიან დიდი ალბათობა იმი-სა, რომ მისი საუბარი გერამიასთან და ბოკერიასთან, გულისხმობს საუბრის შინაარსს, ცნობილი გახდებოდა სპეცსამსახურებისთვის. შესაბამისად, ბუნებრივად ჩნდება კითხვა – რატომ დაიწყო მან საუბარი მოვლენათა რეკლამისთვის გზით განვითარებაზე ტელეფონით? რეკლამისთვის ტელეფონით ხომ არ ხდება? რატომ არ გაითვალისწინა, რომ ბარიკადებზე, „ბოევიკებზე“ საუბარი შესაძლოა, გამოყენებული ყოფილიყო არა მარტო

ლიად განსხვავებულია. პოლიტიკური პროცესიც, შესაბამისად. ამ შემთხვევაში ხელისუფლებამ გაცილებით უკეთ წაიყვანა საქმე, ვიდრე 2007 წელს სააკაშვილის ხელისუფლებამ. ეს არის ის, რაც ამ პროცესებს მნიშვნელოვნად განასხვავებს.

– სააკაშვილის მოქმედებებთან დაკავშირებით თქვენ სრულიად ლოგიკური მოსაზრებები გამოთქვით. ამ თემაზე გია ნოდია სოციალურ ქსელში ასეთი აზრი გამოთქვა – „საკაშვილი „ნაციონალის“ ძლიერი მხარეცაა და სისუსტეც. პარტიას იმიჯის გაანაწილება სჭირდება. ამას კი ლიდერის გამოცვლა უნდა. პარტიას სხვა ქვეყნიდან ვერ მართავ. ლიდერის დეფიციტი პარტიას აშკარად ეტყობა“. თქვენ როგორ შეაფასებდით გია ნოდის ამ შეფასებას იმის გათვალისწინებით, რომ ბატონ გიას „ნაციონალების“ მიმართ სიმპათიები რომ აქვს, არც არასოდეს დაუშალავს...

– იგი, სწორედამ რომ როგორც „ნაციონალიზმი“ მხარდაჭერი, იმას ლაპარაკობს, რაც აუცილებელია. „ნაციონალიზმი“

პასტანბ ძაბირაძე – „ნაციონალიზმი“ თაპი საკმაოდ მძიმე კვლავარეობაში ჩაიგდო

მის, არამედ ბოკერიასა და გერამიას წინააღმდეგ? ჩემი აზრით, საქმე ისაა, რომ სწორედამ რომ გაითვალისწინა. ეტყობა, ჩათვალა ასე, – თუ ხელისუფლება ამაზე ავარდებოდა, ბოკერია და გერამია, უნდა დაეპატიმრებინათ პროკურია და გერამია. ჩემი აზრით, ამ სატელეფონო საუბრებში ასეთი მცდელობა აშკარად ჩანს. ამას დასავლეთში სერიოზული აფიოტაჟი მოჰყვებოდა. საბედნიეროდ, ხელისუფლებამ ძალიან მშვიდად იმოქმედა და ეს პროცესი წაიყვანა ისე, რომ ქვეყანას პრობლემები არ შეჰქმნია. თუმცა, ვფიქრობ, რომ „ნაციონალების“ მხრიდან ხელისუფლების პროვოცირების მცდელობები მომავალი წლის არჩევნებამდე და არჩევნებზეც გაგრძელდება.

– იურისტები ახლა ბევრს საუბრობენ იმაზე, სასამართლომ უნდა მიიღოს თუ არა უკრაინულ მედიასში გავრცელებული ჩანანერები მტკიცებულება, მაგრამ როგორადაც არ უნდა იყოს, ხელისუფლება, რომელსაც „ნაციონალიზმი“ უფროსა და უნიათოს ეძახდა, არც ისე უფროსი აღმოჩნდა. რჩება წინააღმდეგობა, რომ ივანიშვილმა „ნაციონალიზმი“ პოლიტიკურად ისე გააშვილა, როგორც ცოცხლად გაპუტული ქათამი. მომხდართან დაკავშირებით ბევრი პარალელს ავლებს 2007 წელს „იმედში“ განვითარებულ მოვლენებთან. რა მსგავსებაა და განსხვავებაა ამ ორ პოლიტიკურ პროცესს შორის?

– თავისთავად, პატარკაცივილისა და ივანიშვილის მოღვაწეობა ქართულ პოლიტიკაში საინტერესო თემაა ნებისმიერი პოლიტიკური მკვლევარისთვის, ვინც ამის დრო და საშუალება აქვს. ირინი არიან საქართველოს მკვიდრები, ორივემ კამბიტალი დააგროვა რუსეთში, ორივე წამოვიდა იქედან და გახდა საქართველოში პოლიტიკური პროცესის მონაწილე. მიუხედავად ამისა, არა მგონია, რაიმე მსგავსება იყოს იმ პროცესებს შორის, რომელიც ესება 2007 წელს „იმედში“ და 2015 წელს „რუსთავი-2“-ში განვითარებულ პროცესებს.

„იმედში“ მოხდა ძალიადობრივი შეჭრა, რაც თვალნათელი იყო. ახლა კი საუბარია იმაზე, რომ „რუსთავი-2“-ში უნდა შეიცვალოს მესაკუთრე, რამაც შეიძლება გამოიწვიოს სარედაქციო პოლიტიკაში ცვლილებები. ამიტომ, პრობლემები სრუ-

ბა“ ვერ მოახდინა რებრედინგი. ძალიან გულწრფელად ვამბობ – მათ რომ 2012 წელს არჩევნებში დამარცხების შემდეგ მოქმედების სხვაგვარი სტრატეგია აერჩიათ, არ დარჩენილიყვნენ ისეთივე აგრესიულები და შემტევი, როგორც დღეს არიან, მათი საქმე გაცილებით უკეთესად იქნებოდა. როცა „ნაციონალიზმი“ სიტყვის თავისუფლებაზე ხმამაღლა ლაპარაკობს, ნორმალურ ადამიანს უცებ „იმედ“ ახსენდება და თავს შეურაცხყოფილად იგრძნობს, რადგან მათგან სიტყვის თავისუფლებაზე საუბარს ვერ მიიღებს. სამწუხაროდ, ასეთი თემა ძალიან ბევრია და მათ ეს თემები ჰქონდათ გასაზრებელი და სტრატეგიაც შესაბამისად ასაგები, მაგრამ მათ ამის გაკეთება არ მოისურვეს.

საინტერესოა აქ სხვა რამაა. რატომ ვერ ახერხებს „ნაციონალიზმი“ სააკაშვილისაგან გათავისუფლებას? ვფიქრობ, „ნაციონალები“ ლიდერის პრობლემას როგორმე მოაგვარებდნენ, მაგრამ, ჩემი აზრით, ეს უფრო არა ლიდერის, არამედ ფინანსების პრობლემაა, ანუ იმის, თუ ვინ განაგებს მათ ფინანსებს. ვფიქრობ, ისინი სააკაშვილს ვერ იშორებენ. ბატონი გია სწორ დასკვნას აკეთებს. არა მგონია, რომ სააკაშვილი დღეს „ნაციონალების“ ძლიერი მხარე იყოს, მაგრამ სუსტი და დამაბრკოლებელი რომ არის, სულ უფრო ცხადი ხდება. მაგრამ, ახლა უკვე საკმაოდ გვიანაა რაიმეს შეცვლა. ამიტომაც ვფიქრობ – „ნაციონალები“ არჩევნებამდე დარჩენილ ეტაპს ისევე ჩვეულ სტილში და უკვე განსაზღვრული სტრატეგიით გააგრძელებენ. მხედველობაში მაქვს ხელისუფლების რამენაირად პროვოცირება და იმის მიღწევა, რომ მან „ნაციონალების“ წინააღმდეგ უხეირო ძალა გამოიყენოს.

– იუსტიციის მინისტრმა თეა წულუკიანმა განაცხადა, რომ სამინისტრომ სააკაშვილისთვის საქართველოს მოქალაქეობის შეწყვეტის პროცედურა დაიწყო. სპიკერმა დავით უსუფაშვილმა განაცხადა – „საკაშვილის ვერ შეუწარმუნდება ის, რასაც კონსტიტუცია კრძალავს. თავის მხრივ სააკაშვილმა ბრძანა – „რამდენჯერ უნდა წამოვევოთ რუსულ სპეცსამსახურებს...“ მოქალაქეობის ჩამორთმევა ივანიშვილი არჩევნებისკენ გზას მიკეტს... ამ ამბავში უცნაური სხვა რამაა, ეს ჩანანერი რომ არ ყოფილიყო, ოდესის გუბერნატორის საქართველოს

მოქალაქეობის საკითხი დღის წესრიგში არ დადგებოდა?

– ეს საკითხი დღის წესრიგში კონსტიტუციდამ გამომდინარე, თავიდანვე ავტომატურად დადგა, როგორც კი სააკაშვილმა უკრაინის მოქალაქეობა მიიღო. სააკაშვილმა უკრაინის მოქალაქეობის მიღებაზე განცხადება საჯარო სივრცეში გააკეთა, მაგრამ სახელმწიფო გადაწყვეტილებას განცხადების საფუძველზე ვერ მიიღებდა. მაშინვე თქვა იუსტიციის მინისტრმა, რომ ამას სჭირდება პროცედურები, ანუ უკრაინის შესაბამისი უწყებებიდან დასტურება, რომ სააკაშვილმა მართლაც მიიღო უკრაინის მოქალაქეობა. როგორც წულუკიანმა თქვა, ეს დასტური თბილისში უკვე მიღებულია და, შესაბამისად, პროცესი დაიწყო.

განცხადებები, რომ სააკაშვილს ვინმე ქართულ პოლიტიკაში გზას უკეტავს, პირია და მეტი არაფერი. პირია თუნდაც იმისთვის, რომ მოხდეს მოქალაქეობის დაკავშირებით ივანიშვილთან პარალელის გაკლება. ივანიშვილთან მიმართებაში ის კი არ იყო მთავარი, რომ მას ორმაგი მოქალაქეობა ჰქონდა, არამედ ის, თუ რატომ ჩამოართვეს მას საქართველოს მოქალაქეობა. მისი ორმაგი მოქალაქეობა წინა ხელისუფლებას მხოლოდ მაშინ გაახსენდა, როცა ივანიშვილმა პოლიტიკაში მონაწილეობა მოისურვა.

– ბევრი უკმაყოფილებას გამოთქვამს იმის გამო, რომ ხელისუფლება ქვეყნის დასავლელ პარტიულ მოხელეთა არასაკმარისად მუშაობს. ვერძოდ, რატომ არ მიეწოდათ ჩანანერების მასალები იგივე ვერობის სახალხო პარტიას, ვეროსაბჭოს, დიპლომატებს?

– არ ვიცი, მიეწოდათ, თუ არ მიეწოდათ. ამაზე ხმამაღალი განცხადება არავის გაუკეთებია. ჩემი აზრით, ამ ჩანანერებზე მაინც უნდა ჩაატარდეს ექსპერტიზა, მიუხედავად იმისა, რომ ბოკერიამ და გერამიამ მათი ავთენტურობა აღიარეს. სულაც არაა გამორიცხული, რომ მათ ეს აღიარება გადათქვან. როდესაც ძიება ექსპერტიზას ჩაატარებს, ამის შემდეგ მისი შედეგები ყველა ჩვენ პარტიიორს, ვეროსაბჭოს, დიპლომატებს და იგივე ვეროპის სახალხო პარტიას უნდა მიეწოდოს. მე ვუერთდები ამ საკითხის დამსმელებს, მაგრამ მაინც იმედს ვიტოვებ, რომ თქვენს მიერ ნახსენებ ყველა ჩვენს პარტიიორს, მომხდარის შესახებ ამომწურავი ზეპირი ინფორმაცია მივლათ.

– შუალედური მაჟორიტარული არჩევნები საგარეო ოცნების კანდიდატების გამარჯვებით დასრულდა. მწაური მოყვანა საგარეოში ჩატარებული არჩევნებს, სადაც ერთმანეთის კონკურენტები იყვნენ „პატრიოტთა ალიანსის“ ლიდერი ირმა ინაშვილი და „ქართული ოცნების“ კანდიდატი თამარ ხინდაშვილი? თქვენ როგორ შეაფასებდით არჩევნების შედეგებს და საგარეოდ, რა გავლენას მოახდენს მისი შედეგები შიდა პოლიტიკაზე?

– ვფიქრობ, ყველაფერი ჩაჯდა იმ ჩარჩოებში, რაც საქართველოში არჩევნების ჩატარების ტრადიციაშია. ყველა ხელისუფლების პირობებში შუალედურ არჩევნებში მმართველ პარტიას სხვადასხვა მიზეზთა გამო კონკურენტები უბრალოდ არ ჰყავს. ერთ-ერთი მიზეზი გახლავთ ის, რომ შუალედურ არჩევნებზე საკმაოდ დაბალია აქტიურობა. არჩევნებში გამარჯვებით დაინტერესებულია ხელი-სუფლება, რომლის კანდიდატიც ტრადიციულად მონაწილეობს და აქტიურობენ არჩევნებში მონაწილე კონკრეტული კანდიდატის მხარდამჭერები. ანუ, კონკურენცია ხელისუფლების პარტიულ აქტივისა და ოპოზიციური კანდიდატის პარტიულ აქტივის შორის.

ისიც ბუნებრივია, რომ ხელისუფლებას ნებისმიერ რაიონში ძლიერი პოლიტიკური აქტივი ჰყავს, ვიდრე ოპოზიციას. შესაბამისად, მე არც მახსოვს შემთხვევა, რომ შუალედურ არჩევნებში რომელიმე ოპოზიციურ კანდიდატს მოეგოს. ოპოზიციისთვის ამგვარ არჩევნებში მონაწილეობა საკუთარი ძალების მოსინჯვას ემსახურება. როცა ამ არჩევნებს ოპოზიციურმა პარტიებმა ბოიკოტი გამოუცხადეს, მე მაშინაც ვთქვი, რომ ბოიკოტის მიზეზი გახლავთ ის, რომ მათ არჩევნების მოგების შანსი პრაქტიკულად არა აქვთ. ასეც მოხდა. ამიტომ, მომხდარში ტრაგედიას ვერც „პატრიოტთა ალიანსის“ და ვერც „ქართული ოცნების“ მხრიდან ვერ ვხედავ.

კოვა პინდელიანი

ღვაწი

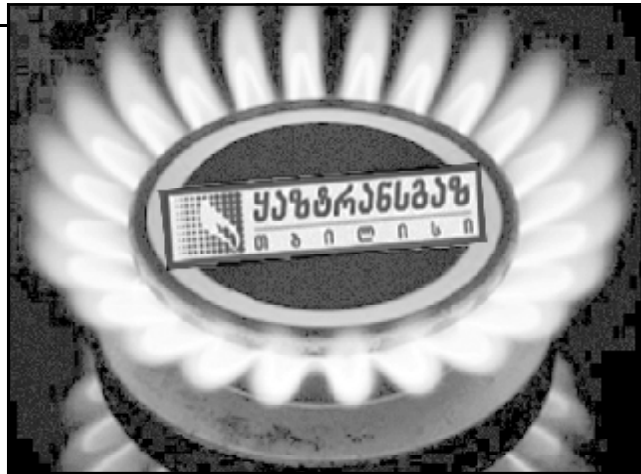
იმის მიუხედავად, რომ დედაქალაქის გაზომარაგების მონოპოლისტი კომპანიის „ყაზტრანსგაზ-თბილისი“ კონკურენტი არა მყავს, მომსარებლებისგან კი საყოფაცხოვრებო გაზის საფასურის ამოღება, წლების წინათ შემოღებული „დრაკონული მეთოდების“ წყალობით, ფაქტობრივად, ასპროცენტია, მას კრედიტორების მიმართ საკუთარი ვალდებულების გამო გამუდმებული პრობლემები აქვს.

შპს „ყაზტრანსგაზ-თბილისი“ ვალდებულებების გამო სემეკ-მა სპეციალური მმართველობა თავდაპირველად 2009 წლის მარტში დანიშნა. ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების ეროვნული მარეგულირებელი კომისიის ეს მოქმედება გაზგამანაწილებელი უცხოური კომპანიის 80 მილიონი ლარის ოდენობის კრედიტორულმა და-ვალიანებამ გამოიწვია.

ახლა კი, „ყაზტრანსგაზ-თბილისი“ მფლობელი კომპანიის მენეჯმენტში თავის წარმომადგენელთა დაბრუნებას კატეგორიულად ითხოვს. მისი განცხადებით, თუ ეს მოთხოვნა არ დაკმაყოფილდება, ის მკვეთრ ზომებს მიმართავს, კერძოდ, სასამართლოში სარჩელს შეიტანს, ანდა, სულაც, ინვესტიციას გაიტანს.

გაზგამანაწილებელი კომპანიის ვებ-გვერდზე განთავსებული ინფორმაციის თანახმად, ცოტა ხნით წინათ, მისი თხოვნის საფუძველზე, საერთაშორისო იურიდიულმა ფირმამ „ბეიკერ უნდ მაკკენზი“, საქართველოს მხარეს წინასაარბიტრაჟო წერილით მიმართა, რომლითაც საინვესტიციო დავის მოსაწესრიგებლად შესაბამისი მოლაპარაკებების დაწყების მოთხოვნა დააყენა.

მასში, კერძოდ, აღნიშნულია, რომ 2006 წელს, სს „ყაზტრანსგაზს“ და საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს შორის გაფორმებული მემორანდუმის შესაბამისად, დედაქალაქისა და მიმდებარე სოფლების ბუნებრივი გაზით მომარაგების უზრუნველსაყოფად, ყაზახური კომპანიის შვილეული „ყაზტრანსგაზ-თბილისი“ შეიქმნა. 2006-2009 წლებში, დედაქალაქში, „ყაზტრანსგაზ-თბილისის“ მუშაობის ნორმალური პირობების უზრუნველსაყოფად, ასევე თბილისის გაზომარაგების სისტემის მო-

პალის ნაწილი პალში რომ გაიქვიტოს...

სანესრიგებლად, 130 მილიონ დოლარამდე ინვესტიცია განხორციელა.

ამასთან, ქუთაისის საქალაქო სასამართლოს მიერ 2009 წლის 16 მარტის განჩინებით, დაკმაყოფილდა სს „ყაზტრანსგაზის“ 100-პროცენტული მფლობელობაში მყოფი შპს „ყაზტრანსგაზ-თბილისი“ მიმართ საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების ეროვნული სააგენტოს შუამდგომლობა ამ უკანასკნელში სპეციალური მმართველობის დანიშვნის შესახებ, რის შედეგად „ყაზტრანსგაზი“ შვილეული კომპანიის საქმიანობაში მონაწილეობას ვერ იღებს. ყაზახეთის მხარის აზრით, „საქართველოს უფლებამოსილი ორგანოების აღნიშნული ქმედებით ირღვევა უცხოური ინვესტორის უფლებები, რომელთა დაცვა საქართველოს კანონმდებლობითა და ინვესტიციების დაცვის შესახებ საერთაშორისო შეთანხმებებითაა გათვალისწინებული“.

„ყაზტრანსგაზის“ ხელმძღვანელობა იმედს გამოთ-

ქვამს, რომ საქართველოს მხარე აღნიშნულ საკითხში კონსტრუქციულ პოზიციას დაიკავებს და წინასაარბიტრაჟო პროცედურების გავლის შედეგად დავა ორივე მხარისთვის მისაღები შედეგით გადაწყდება. მაგრამ, ამასთანავე აღსანიშნავია, რომ ხსენებულ განცხადებაში, სხვა მეტად საგულისხმო პასაჟიცაა.

„...თუ წინასაარბიტრაჟო დარეგულირებით დავა არ მოგვარდება, „ყაზტრანსგაზი“ საინვესტიციო საარბიტრაჟო გარჩევას დაიწყებს“. შემდეგ კომპანიის განცხადებაში საკუთარი პოზიციის იურიდიული საფუძველია მითითებული, მათ შორის ენერგეტიკული ქარტია, ინვესტიციების ხელშეწყობისა და ურთიერთდაცვის თაობაზე ყაზახეთისა და საქართველოს მთავრობებს შორის დადებული შეთანხმება და სხვ.

იმ შემთხვევაში კი, თუ სს „ყაზტრანსგაზის“ მოთხოვნა არ დაკმაყოფილდება, იგი მოითხოვს ზარალის ანაზღაურებას არანაკლებ განხორციელებული ინვესტიციების თანხის ოდენობისა, აღნიშნულია ყაზახური კომპანიის ოფიციალურ განცხადებაში.

იმასში, რომ საქმიანი ურთიერთობების პროცესში გარკვეული დავები წარმოიშვება ხოლმე, გასაკვირი არაფერია, ამდენად ეს შემთხვევა რაიმე განსაკუთრებულ მოვლენად არ უნდა აღიქვას, ახლა საქმე სათანადო პროცედურების შესაბამისად განიხილება. თუმცა ისიც უნდა ითქვას, რომ წარმოშობილი დავის წინაპირობა ის გახლავთ, რომ ყაზახეთმა, რომლის მიწაზე საქართველოს დასახლება 100 მილიონ დოლარით ვალი აქვს, მისი ნაწილი „ყაზტრანსგაზის“ ვალზე გაქვითოს. ამ საკითხზე მოლაპარაკებები დიდი ხნის მანძილზე მიმდინარეობს, თუმცა კი ყაზახეთის მხარე აქამდე ამ პირობას არ თანხმდებოდა.

თუ როგორ გადაწყდება საქმე ამ ჯერზე, ძნელი სათქმელია. ამასთან აღსანიშნავია, რომ „ყაზტრანსგაზ-თბილისი“ თავის დავალიანებას უკვე დიდი ხანია, არ ისტუმრებს, არადა, ყოველ ვადაგადაცილებულ დღეზე საურავის სახით, მთლიანი თანხის 0,05 პროცენტს იხდის და ამ ხნის მანძილზე მართლაც ამ კუთხით 30 მილიონ ლარზე მეტი აქვს დაფარული.

ოთარ ტურაპელიძე

თავისებურება, რომელიც ქართულს სხვაგვარად გამოარჩევს

მსოფლიოში არსებობს ქვეყნები, სადაც ყველაზე მეტი ხუთვარსკვლავედიანი სასტუმროა. პირველ ადგილზე ამ მხრივ ჩინეთია, სადაც 2 940 უმაღლესი კატეგორიის სასტუმრო აქვთ, მეორე ადგილზე მოდის თურქეთი, სადაც 800-მდე ხუთვარსკვლავედიანი სასტუმროა, ხოლო მესამეზე – მექსიკა – 670 სასტუმროთი. როგორც ჩანს, თანამედროვე სასტუმროების შესაფასებლად 5 ვარსკვლავი საკმარისი სულაც არ არის და ამის მაგალითად დუბაიში მდებარე სასტუმრო „ბურჯ-ალ-არაბი“ კმარა, რომელსაც 7 ვარსკვლავი აქვს მინიჭებული. უმაღლესი კატეგორიის სასტუმროების სიმცირეს არც ჩვენ ვუჩივით, მათი რიცხვი საკმარისია როგორც თბილისში, ასევე რეგიონებში.

რეალურად, რამდენი 5-ვარსკვლავიანი სასტუმროა დღეს საქართველოში? როგორც სასტუმროებისა და რესტორნების ფედერაციის დამფუძნებელმა შალვა ალავერდიაშვილმა გვითხრა, ამის დადგენა, პრაქტიკულად, შეუძლებელია. – შეიძლება ითქვას, რომ ეს ვირტუალური რეალობაა, რადგან საქართველოში არ არსებობს სტანდარტი, თუ რა მოთხოვნებს უნდა აკმაყოფილებდეს უმაღლესი კატეგორიის – 4 ან 5-ვარსკვლავიანი სასტუმრო. პირველი 5-ვარსკვლავიანი სასტუმრო, რომელიც ქართველებმა ააშენეს, არის „ჯორჯიან პალასი“ ქობულეთში. ვამყავს, რომ მეც დიდი წვლილი მაქვს შეტანილი მის მშენებლობაში. ამ სასტუმროს 5-ვარსკვლავიანის სტატუსი საერთაშორისო კომპანიებმა მიანიჭეს, კერძოდ, იტალიელები ჩამოვიდნენ და უმაღლესი სტანდარტების მიხედვით შეაფასეს. საქართველოში მოქმედებს სხვა 5-ვარსკვლავიანი სასტუმროებიც, რომლებიც ძირითადად უცხოელების აშენებულია, მაგალითად, „რედისონი“ ან ბათუმის „ჰილტონი“. ეს წოდება სხვებსაც აქვთ, მაგრამ სასტუმროების უმრავლესობას 5-ვარსკვლავიანი პირობითად აქვს მიანიჭებული: დაფუძნებ, მე მინდა მქონდეს 5-ვარსკვლავიანი სასტუმრო, ჩამოვიდნენ შესაბამის აბრას და ვერაინ შემედავება, რომ ის 5-ვარსკვლავიანი არ არის, რადგან ქვეყანაში საამისო სტანდარტი არ არსებობს.

– დაფუძნებ, თურქებმა ააშენეს 5-ვარსკვლავიანი სასტუმრო საქართველოს რომელიმე ქალაქში, მაშინ? – ეს იქნება თურქული 5-ვარსკვლავი-

„თუ გსურთ 5-ვარსკვლავიანი სასტუმროს მფლობელი გახდეთ, გახდებით კიდეც...“

ანი სასტუმრო, ანუ მათი სტანდარტებით აგებული. 5-ვარსკვლავიანი სასტუმრო ბრიტანეთში სულ სხვაა და თურქეთში – სხვა. ეს იმიტომ, რომ ყველა ქვეყანას თავისი სტანდარტი აქვს დანესტებული. არსებობს ასეთი ორგანიზაცია „ჰოტრეკი“, რომელშიც 14 ქვეყანაა გაერთიანებული. ამ ქვეყნებში აგებულ სასტუმროებს შესაბამის კატეგორიას სწორედ ეს ორგანიზაცია ანიჭებს. „ჰოტრეკის“ წევრი არ არის იტალია და საფრანგეთი, რომლებსაც თავისი სტანდარტები აქვთ. ყველა ქვეყანას აქვს ასეთი სტანდარტები და ამის მიხედვით ანიჭებს შესაბამის სტატუსს მის ტერიტორიაზე არსებულ სასტუმროებს. ამიტომ, ჩვენ შეიძლება გვესტუმროს ინგლისის მოქალაქე და თქვას, რომ სასტუმრო, სადაც ის დაბინავდა, რეალურად 5-ვარსკვლავიანი არ არის, მაგრამ შეიძლება ჩამოვიდეს თურქი და თქვას, რომ ის 6-ვარსკვლავიანია. – და მაინც, რამდენი 5-ვარსკვლავიანი სასტუმროა საქართველოში? – ამის თქმა შეუძლებელია, რადგან ვი-

საც უნდა 5-ვარსკვლავიანი სასტუმროს მფლობელი გახდეს, კიდევ ხდება. არ არსებობს ორგანო, რომელიც ამ საკითხს მონაწილეობს, ამიტომაც არ გვაქვს ზუსტი მონაცემები, რამდენია 5-ვარსკვლავიანი სასტუმრო, რამდენი 3 ან 4-ვარსკვლავიანი. ვიდრე ეს სტანდარტები არ დადგინდება, ზუსტად ვერაფერს ვიტყვით. წესით, ეს ყველაფერი უნდა მონაწილეობს სტანდარტიზაციის კომიტეტმა, რომელმაც ყველა სასტუმროს სტანდარტი და მუშაობის სპეციფიკა უნდა შეიმუშაოს. ჩვენ კი, კანონში იმის განმარტებაც არა გვაქვს, თუ რა არის ოტელი, საოჯახო სახლი, ჰოსტელი და ა.შ. ამიტომ, შეიძლება სასტუმროს 5-ვარსკვლავიანი ერქვას, მაგრამ სინამდვილეში ორი ან სამვარსკვლავიანი იყოს.

– უცხოეთში ამ მხრივ მკაცრი სტანდარტები აქვთ? – საკმაოდ, მაგრამ არის გამონაკლისებიც. მაგალითად, საფრანგეთში ძალიან ბევრი სასტუმროა, რომელიც ისე პატარაა, რომ შეიძლება გაგივირდეთ, რო-

გორ შეიძლება ეს სასტუმრო 5-ვარსკვლავიანი იყოს. ასეთი სასტუმრო შეიძლება ვერ მივაკუთვნოთ მსოფლიოს საუკეთესო სასტუმროების რიცხვს, მაგრამ მაინც 5-ვარსკვლავიანია, რადგან გამორჩეულ ადგილზე მდებარეობს და კარგად არის მოწყობილი. შეიძლება ერთი ოთახი იყოს, მაგრამ უნიკალურ ადგილას იყოს აშენებული. ბევრი ტურისტი შეიძლება ასეთ სასტუმროში იმით დაბინავდეს, რომ იქ რომელიმე დიდი მწეხალი, ან მხატვარი ცხოვრობდა. მიუხედავად იმისა, რომ ეს სულაც არ იყოს ფართო შენობა ულამაზესი ხედებით, მაინც 5-ვარსკვლავიანი იყოს.

– ესე იგი, სასტუმროს სტატუსის განსაზღვრისას ადგილმდებარეობა ყველაზე მთავარია? – ადგილმდებარეობა არის პირველი და უმთავრესი ღირსება, მეორე – მომსახურების დონე და მესამე – შენობა-ნაგებობა.

– ცნობილია, რომ დუბაიში არის 7-ვარსკვლავიანი სასტუმრო „ბურჯ-ალ-არაბი“. რატომ მიანიჭეს მას ეს კატეგორია? – ის დუბაისთვის არის 7-ვარსკვლავიანი. მიუხედავად იმისა, რომ „ბურჯ-ალ-არაბი“ საუკეთესო სასტუმროა, ინგლისელისთვის ან გერმანელისთვის ის შეიძლება 4-ვარსკვლავიანი იყოს. ევროპაში ამ სფეროში სულ სხვა სტანდარტებია, აზიაში – სხვა და ამერიკაში – სულ სხვა. შეიძლება მე საშუალოში, ან თელავში ავაშენო ევროპული სტანდარტების მქონე 5-ვარსკვლავიანი სასტუმრო, მაგრამ ვენეციაში ან რომის ძველ უბანში მდებარე პატარა სასტუმრო ტურისტებისთვის გაცილებით საინტერესო იყოს.

– არის მოსაზრება, რომ საქართველოში ძირითადად 3-ვარსკვლავიანი სასტუმროები უნდა აშენდეს, რადგან ამით საშუალო შედეგის მქონე ტურისტებს მოვიზიდავთ. თქვენ რას ფიქრობთ ამის თაობაზე? – ჩემი აზრით, 3-ვარსკვლავიანიც საჭიროა და 5-ვარსკვლავიანიც. ხუთვარსკვლავიანი სასტუმროს თავისი დადებითი მხარეები აქვს: მას 5-ვარსკვლავიანი კლიენტურა ჩამოჰყავს, რომელიც ქვეყანას ათვალისწინებს და ფულსაც ხარჯავს, თუმცა კიდევ ერთხელ ვიმეორებ: ვიდრე ქვეყანას არა აქვს სტანდარტები, რომლითაც სასტუმროების მომსახურების დონე განისაზღვრება, ამ თემაზე მსჯელობა ძალიან რთულია.

სათუნა ჩიბოგიძე

ჰოზიცია

24 წელი გავიდა მას შემდეგ რაც დამოუკიდებლობა მივიღეთ, მაგრამ დღემდე ვერ მივხედეთ იმ საქმეებს, იმ პრობლემებს, რომელთა მოგვარება ასე ჰდარდებით სჭირდება დამოუკიდებელ სახელმწიფოს...

არ შეგვიშავებია რეალობისთვის შესატყვისი საზოგადოებრივი პოლიტიკური ფორმაცია; პრობლემები არ დაგვიყვია პირველ და მეორე რიგში გადასანწყვეტ პრობლემებზე, რაც ასე აუცილებელია ძნელბედობაში მყოფი ერისთვის. აგრეთვე ვერაფერს მოვიცალა უახლესი წარსულსა და აწმყოში მომხდარი მოვლენების ანალიზისათვის; შეუძლებელი გვაქვს საგარეო პოლიტიკაც...

რატომ ვერ მოიცალა ქართველმა ხალხმა ზემოხსენებული პრობლემის გადასატყვევად? — ამის პასუხიც იოლი მოსაძებნია. საბჭოთა კავშირში პლურალიზმისა და საჯაროობის გამოცხადების დღიდან პოლიტიკური სარბიელი საქართველოში მთლიანად დაიპყრეს ურატორიოტებმა, ხელმოცარულებმა, ავანტიურისტებმა და სხვადასხვა ჯურის საეჭვო ინდივიდებმა. დღემდე ვერ მოხერხდა პოლიტიკური სარბიელიდან შეუფერებელი ელემენტების განდევნა. მთელი ეროვნული ენერჯია იხარჯება ხსენებული პრობლემის მოგვარებაზე. რასაკვირველია, 2012 წლის პირველმა ოქტომბერმა დიდი იმედები ჩაგვისახა, მაგრამ ამ იმედმაც მთლიანად ფრთები ვერ შეისხა, ვინაიდან ამოუძირკვავი დაგვრჩა სააკაშვილის რეჟიმის ფსევბი. ამ ფსევბზე უმაღლე იბარტყეს ალანაიას, კუკავას, ნათელაშვილის, „ახალი მემარჯვენების“ და სხვათა პარტიებმა. არასამთავროებზე რომ არაფერი ითქვას — ისინი დაარსებიდან საქართველოს წინააღმდეგ ძირგამომთხრელ მუშაობას ეწევიან.

ისედაც ბევრი გვყავს პოლიტიკური სარბიელიდან გასაყრელები და მათ რიცხვს კიდევ მიემატა პრეზიდენტი მარგველაშვილი. ყველა იმას გაიძახის, რომ ბატონი ბიძინა ივანიშვილი შეცდა ამ ინდივიდის შერჩევაში. მე კი სხვანაირად ვიტყვი. კაცობრიობის ისტორიას არ ასოვს ამგვარი ქამელეონობა, პლასტ-

ასლა, როგორ მოვიქცეთ?

ლინობა, საძაგლობა, ორპირობა, რაც მარგველაშვილმა ჩაიდინა. თუმცა, ერთხელ კიდევაც წამოსცდა: „მე პლასტლინი ვარ“.

ბუნებრივია, კაცობრიობის ისტორიაში ჯერ არმომხდარს ივანიშვილი ვერ წარმოიდგენდა. ფსიქოლოგიაში ცნობილია, რომ ადამიანი ჯერარნახულს ვერ წარმოიდგენს. მაგალითად, ადამიანმა ზღვა თუ არ ნახა თუნდაც ნახატზე, იგი ზღვას ვერასოდეს წარმოიდგენს; თუ ლომი არ აქვს ნანახი (ნახატზე მაინც), ლომსაც ვერ წარმოიდგენს. ადამიანს შეუძლია მხოლოდ ნანახის გაზეიადებულად წარმოიდგენა. მაგალითად, ჭიანჭველა შეიძლება წარმოიდგინოს სპილოს და კიდევ მეტი ზომის ცხოველად.

ზოგი იმასაც ამბობს, პრეზიდენტს უფლებები აქვს შეკვეცილი, უსაქმოდ ზისო. ნუთუ პრეზიდენტის საქმე არ არის სტატიის დასაწყისში აღნიშნული პრობლემების გადაწყვეტაზე ფიქრი? რომელი ერთი ჩამოვთვლო. ლამის არის ტელეჟურნალისტად იქცა და ერთი პოლიტიკური წინადადებაც კი არ დასცდენია. დიპლომატიურად საუბრობს, მაგრამ მისი დიპლომატია დაწყებითი სკოლის მოსწავლისთვისაც კი იოლი ამოსახსნელია. მარგველაშვილს ჰგონია ქართველი ხალხი ვერ იგებს მის საუბარში შეფარულ მზაკვრულ სურვილს, რომ ამ გზით სურს მისთვის მეტად შეუფერებელი პოსტის შენარჩუნება. რაკი თვითონ ვერ ხვდება იმას, რომ იგი გამოუსადეგარია პოლიტიკისთვის,

მით უმეტეს, ასეთი მაღალი პოსტისათვის, ეს მისია უნდა იკისროს ქართველმა ხალხმა. ამბობენ ფილოსოფოსიო. მაგრამ მაგის ფილოსოფოსობას ის დაიჯერებს, ვისაც ამ საგანზე წარმოდგენა არა აქვს.

იგრძნო რა, რომ ქართველი ხალხი მას დიდხანს არ აბოგინებს დაკავებულ პოსტზე, ყველა ღონეს მიმართავს ადგილის შესანარჩუნებლად... მრჩევლებად მიიწვია ზემოხსენებული არასამთავრობების წამომადგენლები, არასაპარლამენტო ოპოზიციური პარტიების უმეტარი წარმომადგენლები, დაიძმკაცა ინტელგენტური პოლიტიკის უცოდინარი ალასანია. აღარაფერს ვამბობ იმ გამონათქვამებზე, რაც მან ბოლო დროს საჯაროდ განაცხადა, ისედაც ყველამ კარგად გაიცნობიერა ამ გამონათქვამის მზაკვრული ჩანაფიქრი. ამასაც არ დასჯერდა მიიწვია ელჩები და შესსხოვა დახმარება: არიქა, კერძო ტელევიზიას ძველი მეპატრონე ითხოვს, რომ მას დაუბრუნდეს საკუთარი ქონება და მომეშველენითო. თუ ასე მოხდა თქვენს საყვარელ სააკაშვილს (მის ქმედებაში ასეთი აზრი გამოსჭვივია) პროპაგან-

დისტვის ტელევიზია ხელიდან გამოეღება. რა უნდა ეპასუხათ ელჩებს დიპლომატიური ეტიკეტიდან გამომდინარე? — ზრდილობიანად ასე პასუხობენ: ჩვენ მომხრენი ვართ დემოკრატიის გზაზე დამდგარ საქართველოში ყველა ტელემაუნყებლის უფლებები დაცული იყოსო. გამორიცხული არ არის, რომ მარგველაშვილი სააკაშვილისაგან სისტემატურად იღებდეს მითითებებს. ამის

გაცხადების უფლებას გვაძლევს ის, რომ ვგრეთ წოდებულმა ნაციონალებმა მარგველაშვილი უკვე გამოაცხადეს თავიანთ ფავორიტად.

„ჟურნალისტები“ აშკარად მარგველაშვილის მხარეზე არიან, მაგრამ უჭირთ იმის დამალვა, რომ ლარიაშვილს მოსახლეობის 78% უჭერს მხარს, ხოლო მარგველაშვილს 22%.

ერთი ნუთით წარმოვიდგინოთ, საფრანგეთის პრეზიდენტმა საფრანგეთში საქართველოს ელჩს თხოვნი მიმართა, დაეხმარე კერძო ტელევიზიის უკანონო მფლობელს ამ ტელევიზიის შენარჩუნების საქმეშიო. საქართველოს ელჩი მოთხოვნას ხომ არასერიოზულად მიიჩნევს. მაშ რატომ არის, რომ ქართველმა ჟურნალისტებმა მარგველაშვილის მეტად არასერიოზული ქმედება ნორმალურად მიიჩნიეს და ამის თაობაზე აუიოტაუი ატყვის? მიპასუხოს, მაგალითად, მაგდა ანიკაშვილმა, რომელიც შეფარულად პროპაგანდას უწევს სააკისტებისა და მარგველაშვილის ქმედებას. რალა გრიგოლია და რალა ანიკაშვილი!

ასე არის თუ ისე, სააკაშვილის რეჟიმის ამოძირკვის პრობლემას დაემატა მეორე — მარგველაშვილის პოსტიდან გადაყენების პრობლემა.

ქართველმა ხალხმა, ასე ვთქვათ, სახალხო იმპიჩმენტი უნდა მოუწყოს მარგველაშვილს. ამისთვის საჭიროა, სრულიად საქართველოს საყოველთაო გამოკითხვა ჩატარდეს. შედეგი საშუალებას მოგვცემს, გამოინახოს გზა მის გადასაყენებლად. მარგველაშვილმა თვითონ გამოიაშკარავა საკუთარი თავი. ხომ გაგვიგონია: რაც მოგევა დავითო, ყველა შენი თავითაო.

ქართველმა ხალხმა კი დასავლეთის სახელმწიფოებს ასე უნდა მიმართოს: ჩვენ ვერ ვიგუბთ ერის ინტერესების უფულებელყოფელ სააკაშვილს და მის სატელიტ პარტიებს, აგრეთვე მარგველაშვილს, რომელიც აშკარად ქართველთმოდულე სააკაშვილის გზას დაადგა. თუ სურვილი გავქვთ, მათ გარეგნულ შეიძლება მჭიდრო ურთიერთობის დამყარება!

ონისა მხარიაშვილი

დადაიწის ზურგზე

უკანასკნელი სუბარკული მარტოქა, რომლის ახუ-ში ბინაქრებს, გაიგზავნა ინდონეზიაში სავაშვლო მისიით

სუმატრული რვა წლის მინ კილოგრამიანი მამალი მარტოქა სახელად ნარაპანი გადაიყვანეს ამერიკის შეერთებული შტატებიდან, სადაც იგი ტყვეობაში დაიბადა, ინდონეზიაში, რათა გაანყოფიეროს სამიდან ერთერთი დედალი მარტოქა და გადარჩინოს თავისი სახეობა გაქრობისაგან.

გერმანიაში გარდაიწვა ბერლინის ქალის დამანგრეველი ბიუტეარ შაპონსკი

1989 წლის 8 ნოემბერს შაბოვსკიმ განაცხადა აღმოსავლეთი გერმანიის მოქალაქეების უცხოეთში გამგზავრების ახალი თავისუფალი წესრიგის შესახებ. ჟურნალისტის შეკითხვაზე, თუ როდის შევა ეს წესრიგი ძალაში, მან მოულოდნელად უპასუხა: „ახლავე, დაუყოვნებლივ“.

ანსტრალია თაქისუფლებს რაინდობის მოქველავარი ინსტიტუტისგან

ქვეყნის ხელისუფლებამ მიიღო გადაწყვეტილება საპატიო ჯილდოების ეროვნული ჩამონათვლიდან ამოიღონ რაინდისა და ამის ტიტულები. „რაინდებისა და დამების წოდება არ შესაბამება განსხვავების ჩვენს თანამედროვე სისტემას“, — განმარტა ავსტრალიის მთავრობის ხელმძღვანელმა მალკოლმ ტერნბულმა.

თურქეთის ვიარტოქელა პარტია გაიგზავნა პარტიაში არჩეულების შერევის მიხედვით

თითქმის ყველა ხმის დაანგარიშების შედეგებით, თურქეთის მმართველმა პარტიამ მოაგროვა ხმების 49,4 პროცენტი. ეს უზრუნველყოფს უმრავლესობის 316 ადგილს პარლამენტში. პარლამენტში ასევე შედიან მემარცხენე ცენტრისტული სახალხო-რესპუბლიკური პარტია (ხმების 25,4 პროცენტი), ნაციონალური მოძრაობის ნაციონალისტური პარტია (11,9 პროცენტი), და პროქურთული ხალხთა დემოკრატიული პარტია (10,7 პროცენტი).

აზერბაიჯანის საპარლამენტო არჩევნებში ილაამ ალიევის პარტია გაიგზავნა

ცესკოს მონაცემებით, პრეზიდენტ ილაამ ალიევის „ახალმა აზერბაიჯანმა“ 125-ადგილიან პარლამენტში 70 ადგილი მოიპოვა. არჩევნებს ბოიკოტი გამოუცხადა ყველა წამყვანმა ოპოზიციურმა პარტიამ და მთავრობა ოპონენტების დევნაში დაადასშა. როგორც პარტია „მუსავატის“ ლიდერმა არიფ გაჯილიმ სააგენტო „როიტერს“ განუცხადა, პარტია არჩევნებში მონაწილეობაზე იმის გამო თქვა უარი, რომ წინასაარჩევნო პერიოდში უამრავი დარღვევა დაფიქსირდა.

„ალ-ყაიდა“ მოუწოდა „ისლამური სახელმწიფოს“ გარკრისებას გაერთიანდნენ რუსეთისა და დასავლეთის ნინაქმედა

ტერორისტული ორგანიზაციის ლიდერის აიმან ალ-ზავანირის ვიდეოჩანაწერი ამ მიმართულებით გაჩნდა ინტერნეტში 1 ნოემბერს. მან განაცხადა, რომ „ალ-ყაიდა“ და „ისლამური სახელმწიფო“ უნდა შეწყვიტონ დაბირისბირება და ერთობლივი ძალებისმეფით ებრძოლონ რუსულ და დასავლურ აგრესიას.

აპ21-ის ექიპაჟს შებეკრების სიგნალი არ მიუწოდებია სახელმწიფო სამსახურებისათვის

ანონიმურმა წყარომ, რომელიც იცნობს კაიროში გამოკვლევას, უარყო ინფორმაცია იმის შესახებ, რომ დაღუპული რუსული თვითმფრინავის მეთაური მოითხოვდა საზღვრგო დაჯდომას ეგვიპტის დედაქალაქში. მისი სიტყვებით, სომალდის მეთაური არ მიუცია არანაირი უბედურების სიგნალი და არც ცდილობდა, შეეტყობინებინა უნესრიგობათა შესახებ.

საბარტალი

ონი და აუზანო მოქალაქეებისთვის გასაქმულ რუსულ პასპორტებს ლეგიტიმაცია შეუსუსტლათ

ამის შესახებ რამდენიმე კომიტეტის გაერთიანებულ სხდომაზე შერიგებისა და სამოქალაქო თანასწორობის საკითხებში სახელმწიფო მინისტრმა პაატა ზაქარეიშვილმა განაცხადა.

„უცნაური რამ ხდება რუსეთის ენ. მოქალაქეობასთან დაკავრებით. 2008 წლამდე რუსული პასპორტები გაიცემოდა ვითომ რუსეთის ტერიტორიაზე — სოჭში, ვლადიკავკაზში. შესაბამისად, მათ

შქონდათ მაღალი ლეგტიმაცია, რადგან ის რუსეთის მოქალაქეების გამოადიოდა, მაგრამ დღეს ამ პასპორტებს გასცემენ ოკუპირებულ ტერიტორიაზე, რის გამოც მათი ლეგიტიმაცია შესუსტდა — ის უკვე უკანონო ტერიტორიებზეა გაცემული, სადაც საქართველოს იურისდიქცია არ ვრცელდება და სადაც არ არის რუსეთის საკონსულოების წარმომადგენლობა. შესაბამისად, ამ ტერიტორიებზე გაცემული პასპორტები არის უკანონო“, — განაცხადა პაატა ზაქარეიშვილმა.

მისივე ინფორმაციით, აფხაზეთსა და ენ. სამხრეთ ოსეთში მაცხოვრებლების უმრავლესობას, რომელთაც რუსული პასპორტები აქვთ, უკვე შეეძინა პრობლემები მსოფლიოს სხვადასხვა ქვეყანაში.

ინტერპრესი

ტკბილი სიზმარი

ბაჰუთაშვილი პოლიტიკური კინკლაობა, მიმეგეონო-მიკური ვითარება და გაუსაძლისი სოციალური ყოფა ძალაუნებურად გავფიქრებინებს განვლილი დამოუკიდებელი წლების წარუმატებლობაზე. 25 წლის წარუმატებლობაში „წლები“ არაფერ შუაშია, უბრალოდ გადატანილი მნიშვნელობით არის მოტანილი. თავიდათავი პოლიტიკაა, რამაც განაპირობა საქართველოს ისტორიის გარკვეული მონაკვეთის – წლებად დაყოფილის უნიათობა, არაპროფესიონალიზმი, ბერნობა. არადა, ყველა ყოფილი საბჭოთა რესპუბლიკიდან, პერსპექტიული განვითარების შანსი, ჩვენს ქვეყანას ჰქონდა.

საქართველო საბჭოთა კავშირის მონინავე რესპუბლიკა იყო, როგორც სოფლის მეურნეობის, ისე მრეწველობის, მეცნიერების, განათლების, კულტურის, სპორტის, სხვა დარგებში. მონინავე იყო „სხვაგვარად“ აზროვნება შიგნით და იმაში, რასაც დამოუკიდებლად არსებობა ჰქვია. პირველები ვიყავით ყველაფერში, რაც თანამედროვე ენით რომ ვთქვათ „საპილოტი“ პროექტისთვის ანუ ქვეყნის დამოუკიდებლად განვითარებისთვის, პოსტსაბჭოთა სივრცეში შესასურრი რომ უნდა ყოფილიყო.

უნდა ყოფილიყო, მაგრამ არ განხორციელდა, რაც მრავალ სუბიექტურ და ობიექტურ მიზეზს უკავშირდებოდა. მათგან გამოვყოფდი პოლიტიკურ გაუნათლებლობას, მსოფლიო საკითხების უცოდინრობას, პოლიტიკურ თავხედობას და რაც არანაკლებ მნიშვნელოვანია პოლიტიკოსთათვის საჭირო წინასწარმეტყველების უქონლობას.

ცხადია, ამ შემთხვევაში ნოსტრადამუსობა არ მაქვს მხედველობაში და ის წინასწარმეტყველება, საუკუნეებს რომ მოიცავს. მარტივი წინასწარმეტყველება, საშუალო შორსმჭვრეტელობა მაქვს მხედველობაში, ყველა პოლიტიკოსის, თუნდაც საშუალოს, უპირველესი მოვალეობა რომ უნდა იყოს. აი, სწორედ, ამ საშუალო შორსმჭვრეტელობის უქონლობის ბავილით იყო და არის დაავადებული ქართული პოლიტიკა. აი, ამ შორსმჭვრეტელობის უქონლობამ გამოიწვია მრავალი უბეჭო გადაწყვეტილების მიღება, რომლებმაც დააქციეს ქვეყანა, გამოიწვიეს შიდა ომები, დააქუცმაცეს სახელმწიფო.

პოლიტიკურმა ახლომხედველობამ გამოიწვია ყოველივე და კიდევ იმან, ზემოთ რომ ვახსენე – უცხოეთის უცოდინრობამ. შევარდნაძეს, მაშინდელ პოლიტიკოსებს, თუნდაც დღევანდელს, ოდნავი წარმოდგენა რომ ჰქონოდათ და ჰქონდეთ იმ ევროკავშირში შემავალი ქვეყნების პოლიტიკურ-სახელმწიფოებრივი სტრუქტურის შესახებ, საითვინაც ვითომ რომ მივდივართ, ავი თვალთ არ შევხედავდით აფხაზთა ლიდერის არძიანას შემოთავაზებას – ქვეყნის პოლიტიკური სტრუქტურის კონფედერაციულ ან ფედერაციულ მოწყობაზე.

კონფედერაცია, ესოდენ მიღებული ევროპასა თუ სხვაგან, მიუღებელი გამოდგა ქართული პოლიტიკოსების და არა იმიტომ, რომ ქართული პოლიტიკა სიღრმისეულად იყო ან არის ჩახედული ევროპულ კონფედერაციის ფედერაციებში, არამედ იმიტომ, რომ მან არაფერი იცოდა და იცის ამის თაობაზე. არ იცოდა და არც სწავლა უნდოდა. რაც მან იცოდა, იყო თბილისიდან ვერტიკალური მართვა – ავტონომიები, რომ უსიტყვოდ ემორჩილებოდა თბილისს.

ქართულმა პოლიტიკამ ვერ განჭვრიტა, რომ ახალი, 21-ე საუკუნის დადგომადე სულ რაღაც 10 წელიწადი იყო დარჩენილი, რომ მომავალი წლები დიდ სახლებებს და გარდაქმნებს მოიტანდა. „აქილევსის ქუსლობის“ პერიოდი დიდხანს გაგრძელდა. ის, არც დღეს არის დასრულებული. ქართულ პოლიტიკურ აზროვნებაში ამ გადაუღალაზე ბარიერმა, მყარად ჩაბუდებულმა, მოიტანა ის, რაც მოიტანა ანუ – არა, კონფედერაციის, ფედერაციის!

დიახ, უნიტარულ ქვეყანას! დიახ, ომს, ნგრევას! არა, დიპლომატიას, უბრალო ტვინის განძრევას, მაგიდასთან საკამათო საკითხების გადაწყვეტას! დიახ, დაპირისპირებას, მეზობელთან ჭიდილს! მეზობლის გულის გასახეთქად, შორეულთან, მის მტერთან ჩახუტებას.

ქართული პოლიტიკა დღესაც ვერ ხვდება, რომ შეზამისის საფასურის გარეშე, „პოლიტიკური ქოლგის“ ქვეშ არავინ შეუშვებს. ვერ ხვდება, რომ საფასური დღეს თუ არა, ხვალ, მძიმედ დაანება ქვეყანას, მომავალ თაობებს. თუმცა მხოლოდ დღევანდელი დღით მცხოვრებ პოლიტიკას, ეს ნაკლებად ადარდებს, ისე, როგორც 1992 წლის პოლიტიკას – აფხაზეთის რკინიგზის „გათავისუფლება“ რომ გაივლო გუნებაში. 2008 წლის პოლიტიკას – ქართული იურისდიქციის ძალით აღდგენა რომ გადაწყვიტა სამხრეთ ოსეთში.

საქართველო მალე ევროკავშირის წევრი, ნატოს წევრი გახდება, რითაც სამხრადისოდ დაბრუნდება ევროპულ ოჯახში, რომელსაც ყამთა უკუღმართობამ დააშორა – ფიქრობს ქართული პოლიტიკა და არა მარტო ფიქრობს, ხალხსაც აფიქრებინებს უტოპიურ მომავალზე.

ქართული პოლიტიკა ვერა და ვერ ხვდება, რომ „ასოცირება“ წევრობა არ არის, არც „მაპობა“ წევრობა ან „მაპზე“ უკეთესობა. ქართული პოლიტიკა ვერ ხვდება, რომ ევროატლანტიკოსი ცინიკოსები მას სათავისოდ იყენებენ, იახლოებენ, სხვას რომ არ ჩაეხუტოს, მაგრამ არ იხუტებენ. ქართული პოლიტიკა ვერ ხვდება, რომ ევროპისთვის ის მხოლოდ საჯილდაო ქვია და არა ის, რომელთანაც მას (ევროკავშირს) ნამდვილად სურს ერთ ჭერქვეშ ცხოვრება.

საქართველოს პოლიტიკოსობა ვერ ხვდება, რომ გაცილებით ევროპული (გეოგრაფიიდან გამომდინარე), გაცილებით ძლიერი მეზობელი ქვეყანა თურქეთი, ქრონიკულადაა დაავადებული ასოცირებული წევრობით და ასე იქნება მომავალშიც. არადა თურქეთის წვლილი გერმანული ეკონომიკის აღორძინებაში განუზომელია.

ბევრმა დაივიწყა, რომ თურქული „გესტარბაიტერობა“ თურქეთის ინიციატივით არ მომხდარა, გერმანული პოლიტიკის მოთხოვნით მოხდა. სწორედ იმ ისტორიულმა გერმანულმა ეკონომიკურმა აღორძინებამ აფიქრებინა თურქეთს

(მე ვიტყვი გულუბრყვილოდ), რომ მისი წვლილი სრულიად საკმარისია ევროკავშირში შესასვლელად.

გერმანიას, თურქი „გესტარბაიტერების“ მაღლით შეპყრობის, პირდაპირ არ შეეძლო, უარი მიეხალა თურქეთისთვის და სამადლოდ „ასოცირებული წევრობა“ შესთავაზა. იდგა 1964 წელი (ქართული პოლიტიკის გასაგონად).

თურქეთს პირდაპირ უარი არ უთხრეს, მაგრამ არც კარში შეუშვეს. მათაც ეგონათ (ქართველებივით) – კარი ღია იყო, მაგრამ სამნ უხაროდ, ცხრაკლიტული გამოდგა. ევროპამ იფიქრა, იფიქრა და 35 წლის შემდეგ თურქეთს, ნაცვლად წევრობისა, კანდიდატობის სტატუსი შესთავაზა. 2006 წელს კი დაიწყო მოლაპარაკება განევრებასთან დაკავშირებით, რომელიც დღესაც „წარმატებით“ მიმდინარეობს, თუმცა „ფინიშის“ ვადის გამოუცხადებლად.

თურქეთის ევროკავშირში განევრების წინააღმდეგ გერ-

პოლიტიკური შორსმჭვრეტელობა ბადაარჩენს ქვეყანას

მანია და საფრანგეთი გამოდიან, რომლებიც აცხადებენ, რომ თურქეთი არ ასრულებს ბრიუსელის საშინაო დავალებას და ჰარმონიზაციაში არ მოჰყავს საკუთარი კანონმდებლობა. სინამდვილეში, თურქეთმა ყველა მოთხოვნა შეასრულა, მაგრამ... მაშ, რაშია საქმე?

ევროკავშირში თურქეთის განევრება დაარღვევს კავშირის ძალთა ბალანსს. 70-მილიონიანი თურქეთი გახდება მეორე ძალა (გერმანიის შემდეგ), ხოლო 2020 წლისთვის, მოსახლეობის მატების შედეგად, ისეთივე, როგორც გერმანიაა. ეს, რომ არ მოხდეს, საფრანგეთმა, მაშინდელი პრეზიდენტის სარკოზის სახით, ასეთი განცხადება გააკეთა: „ევროპას აქვს გარკვეული საზღვრები და აქედან გამომდინარე ყველა ქვეყანას არ შეუძლია გახ-

ქართული პოლიტიკა ვერა და ვერ ხვდება, რომ „ასოცირება“ წევრობა არ არის, არც „მაპობა“ წევრობა ან „მაპზე“ უკეთესობა. ქართული პოლიტიკა ვერ ხვდება, რომ ევროატლანტიკოსი ცინიკოსები მას სათავისოდ იყენებენ, იახლოებენ, სხვას რომ არ ჩაეხუტოს, მაგრამ არ იხუტებენ. ქართული პოლიტიკა ვერ ხვდება, რომ ევროპისთვის ის მხოლოდ საჯილდაო ქვია და არა ის, რომელთანაც მას (ევროკავშირს) ნამდვილად სურს ერთ ჭერქვეშ ცხოვრება.

დეს სრულფუნქციონირი წევრი. ეს, თურქეთსაც ეხება. მისი ადგილი ევროკავშირში არ არის. გაუთავებელია გაფართოებაში შეიძლება კავშირის დაშლა გამოიწვიოს.

პირდაპირი იყო ევროკავშირის ყოფილი პრეზიდენტი რომპეიცი: „თურქეთი არ არის ევროპის ნაწილი და არც არასდროს იქნება“. რომპეის გეოგრაფიაც ჰქონდა მხედველობაში. საინტერესოა, გეოგრაფია არ იმოქმედებს საქართველოსთან მიმართებაში?

ევროკავშირ-თურქეთის, თურქეთ-გერმანიის ისტორიულმა ურთიერთობებმა, თურქეთის ევროკავშირში განევრებასთან დაკავშირებით, სერიოზული გავლენა იქონია გერმანიის კანცლერის თურქეთში ვიზიტის დროს. განანყენებულმა ერდოლაშმა საერთოდ არ გამართა მასთან მოლაპარაკება და პროტოკოლურ მასპინძლობას დასჯერდა, თანაც მერკელის თურქეთიდან გამგზავრების წინ. მოლაპარაკების წარმართვა თავის პრემიერს გადააბარა.

მერკელის თურქეთში ვიზიტი იძულებითი იყო. ასეულა-ათასობით ლტოლვილმა, ევროკავშირის რომ მიანყდა, აიძულა კანცლერი, ჩასულიყო თურქეთში თხოვნით – შეაჩერეთ თქვენს ტერიტორიაზე დაბანაკებული სირიელი ლტოლვილები და 5 მილიარდ ევროსაც მოგცემთ, თან სასწრაფოდ ვიფიქრებთ თქვენს ევროკავშირში განევრებაზე, თურქეთის მოქალაქეებისთვის ევროკავშირში შესასვლელ ვიზებს გავაუქმებთ, ოღონდ ლტოლვილები არ დაგვანახოთ.

თურქეთში მყოფმა მერკელმა მასპინძლებს აღუთქვა ევრო-

კავშირში სწრაფი განევრების პროცესის დაწყება, თუმცა არა წევრობა – მის ნაცვლად ენ. პრივილეგირებული პარტნიორობა, რომელიც არაფრით ჩამოუვარდება წევრობას; „თქვენს სრულფუნქციონირი წევრობა ჩვენთვისაც მისაღებას, მაგრამ არა ამჯერადო“. რაზეც მასპინძლებმა მიუგეს – „ჩვენ ასეთ ვარიანტს არ განვიხილავთ, ვინაიდან მას იურიდიული საფუძველი არა აქვს. ჩვენ ნანწყენებიც ვართ, ვინაიდან დროდადრო გვთავაზობთ არარსებულ ვარიანტებს“.

და ეს ხდება თურქეთთან მიმართებაში, თანაც მაშინ, როდესაც ევროკავშირს უფრო სჭირდება თურქეთი, ვიდრე თურქეთს ევროკავშირი. რისი იმედი აქვს საქართველოს? რაში სჭირდება ევროკავშირს საქართველო? – არც არაფერში, თუ არა საკუთარი ჩანოლილი ჭარბი პროდუქციის გასაღებაში, რომელიც დიდ პრობლემებს შეუქმნის სამამულო წარმოებას და კიდევ დაპირისპირებულ რუსეთთან პოლიტიკურ თამაშში.

ქართულმა პოლიტიკამ ვერა და ვერ განჭვრიტა, რომ ევროატლანტიკურ სივრცეს ისე სჭირდება საქართველო, როგორც ძროხას უნაგირი. ევროკავშირი ყოველთვის ჩავტოვლის „ველურად“, როგორც თურქეთს, ყოვრეხარისხისხუნად, როგორც ბულგარელებს და რუმინელებს, არადა ისინი რახანია, ევროკავშირის წევრები არიან.

ქართულმა პოლიტიკამ ვერაფრით განჭვრიტა, რომ დღესი ყოფნა გაცილებით სჯობდა არყოფნას; რომ დღეს-სამდევლი და არაფორმალური წევრი, ომს ვერ ატენდა საკუთარ თავთან და თუ ატენდა, „დასაგრილებელი“ წამალიც უცხად გამოიქნებოდა; რომ დღეს-ს წევრობა უდავოდ მნიშვნელოვანი ფაქტორი იქნებოდა ტერიტორიული საკითხების მოგავერების საქმეში.

სამაგალითოდ შორს ნასვლაც არ არის საჭირო, მთიანი ყარაბაღის საკითხიც გამოდგება. მართალია, ამ რეგიონთან მიმართებაში რახანია, მიმდინარეობს აზერბაიჯან-სომხეთის მოლაპარაკება, შუამავლების მეშვეობით, მაგრამ საბოლოო წერტილი ჯერ არ დასმულა, ისეთი, როგორიც ჩვენ დავსვით 2008 წელს.

რუსეთთან მიმართებაში აზერბაიჯანს უფლება აქვს, იყოს განანყენებული, მტრად გადაკიდებული, მაგრამ იცის ერთი რამ – გადაკიდებით, გაბუტვით ან დღეს-დღეს გასვლით საქმე არ გაკეთდება. აზერბაიჯანმა იცის, რომ პრაგმატული პოლიტიკა, მის მიერ წარმოებული რუსეთის მიმართ, მისთვის გაცილებით მომგებიანია, რაც ბოლო ერთი წლის განმავლობაში თვალნათლივ შეინიშნება.

ევროკავშირის სანქციებმა გაართულა რუსეთთან ურთიერთობა, მაგრამ გზა გაუსხნა მეზობელი ქვეყნებს ახალი ეკონომიკური კავშირებისკენ. მსოფლიოში არსებული ენერგეტიკული კრიზისი თავისთავად მოქმედებს ენერგორესურსების მქონე სახელმწიფოებზე, მათ შორის აზერბაიჯანზეც. აფიქრა ნავთობისა და ნავთობპროდუქტების ფასები, რაც ევროპელებს ამ ქვეყანას, აქცენტი გადაიტანოს არანედლეულ ექსპორტზე, ეკონომიკის დივერსიფიკაციაზე, წარმოებული პროდუქციის დღეს-ბაზარში შეტანაზე. ამ ბაზარს კარგად იცნობს აზერბაიჯანი, ისე, როგორც დღეს. ბაზარმაც კარგად იცის აზერბაიჯანის პროდუქცია. და გადის აზერბაიჯანიდან ჩაი და ბოსტნული, კიტრი და პომიდორი, ხილი და სოფლის მეურნეობის სხვა პროდუქტები.

საბჭოთა კავშირის ჩაის მოთხოვნილების 97%-ის დამაკმაყოფილებელი საქართველო, არათუ დღეს-ს ჩაის გატანით არის დაკავებული, საკუთარ თავსაც ვერ იკმაყოფილებს, თუ არ ჩავთვლით უცხოეთიდან შემოტანილი ჩაის დაფასოებას და ქართული წარმოების პროდუქტად გასაღებას. ქართული ბრინჯი, ქართული შაქარი, ქართული ტომატ-პასტა, ქართული ... რომელია ქართული? ასეა ჩაის საქმეც.

ქართული პოლიტიკა ვერა და ვერ ჭვრეტს ახლო აღმოსავლეთის მოვლენებს. გრძელდება რუსეთის ავიაციის მიერ სირიის ტერიტორიაზე განლაგებული ტერორისტული ორგანიზაციების, მათ შორის „ისლამური სახელმწიფოს“ პოზიციების დაბომბვა, სირიის არმიის შეტევა. ტერორისტები იძულებული იქნებიან თავი სხვა ქვეყნებს შეაფარონ, მათ შორის საქართველოს. შესწევს თუ არა საქართველოს ძალა ებრძოლოს ომგამოვლილ ტერორისტებს? ექვი მეპარება.

საქართველოს ხელისუფლება ცხოველ ინტერესს უნდა იჩენდეს არცთუ შორეული მოვლენის საწინააღმდეგო სამოქმედო პროგრამის შესამუშავებლად, რისთვისაც მას უდავოდ დასჭირდება რუსეთ-ირანთან ურთიერთობა. ეს, ის ქვეყნებია, ტერიტორიაზე რომ ფაქტიურად და არა ფიქტიურად ებრძვიან. ამ ბრძოლაში ისინი გაცილებით სანდონი არიან, ვიდრე ენ. სტრატეგიული პარტნიორი აშშ.

სირიაში მეზობელი ვაჰაბიტების უკრაინაში გამოყენების ფაქტებს თუ გავიზიარებთ, უმაღლესი გავიზიარებთ კითხვა – რამდენად არის შესაძლებელი სირიაში მეზობელი ჯიჰადისტების საქართველოს პოლიტიკურ ცხოვრებაში გამოყენება? ტყუილად არ იტყვოდ უკრაინაში გამაგრებული სააკაშვილი ვილაც „ბოვეციკების გამოყენებაზე. მას და მის თანამებრძოლს, შსს ყოფილი მინისტრის მოადგილის ლორთქიფანიძეს, რომელიც ამჟამად „ბელადის“ გვერდით, უკრაინაში „მოღვაწეობს“, რადიკალურ ისლამთან ურთიერთობის მდიდარი გამოცდილება აქვთ.

განუჭვრეტელი მრავალი მაგალითის მოყვანა შეიძლება, მაგრამ ზემოაღნიშნულიც საკმარისია შესაბამისი დასკვნის გასაკეთებლად, არსებული პოლიტიკის შესაცვლელად. თორემ გაგვიჭირდება.

კამილტ ჭიპაშვილი,
პოლიგოლოგი.

ინფექციები, ნეიტრინო, „კვარტეტი“, სიმღიღრა და სხვა

მიცნობა და ლიტერატურაში მსოფლიოში ყველაზე პრესტიჟული ნოზელის პრემიის მიზნობრივად კომისიამ 2015 წლის ლაურეატები დაასახელა. თითოეულ წინადაცხადებაში გათვალისწინებული 8 მილიონ შვედურ კრონას (დაახლოებით 950 ათას დოლარს) მიიღებენ.

მედიცინა და ფიზიკოლოგია

უილიამ კემპბელი (აშშ), სატუსი მუხრა (იაპონია), ტუ იუიუ (ჩინეთი).

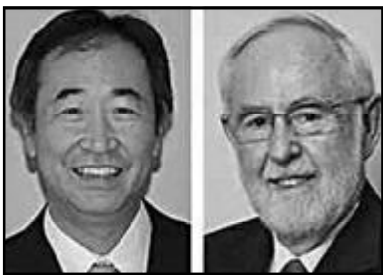

რაში მიენიჭათ: „აღმოჩენებისთვის, რომლებიც ხედავს პარაზიტის ასკარიდების მიერ გამოწვეულ ინფექციებთან ბრძოლის ახალ მეთოდებს“; „აღმოჩენებისთვის, რომლებიც ხედავს მალარიასთან ბრძოლის ახალ მეთოდებს“.

სარგებელი: ამ შემთხვევაში ჯილდოთი აღინიშნა ის გამოკვლევები, რომელთა შედეგად რეალურად გადაარჩა მილიონობით ადამიანის სიცოცხლე. ამჟამად მსოფლიოში მალარიით დაავადებულია 300-დან 500 მილიონამდე კაცი, პარაზიტული სნეულებებით – დაახლოებით მილიარდი. ძნელი დასაჯერებელია, მაგრამ დღესდღეობით მალარია კვლავ რჩება დედამიწაზე ერთ-ერთ ყველაზე საშიშ დაავადებად, რომელსაც ყოველწლიურად მილიონობით ადამიანი ემსხვერპლება. იმავეს თქმა შეიძლება პარაზიტი ჭიებით გამოწვეულ სნეულებებზე – მდინარეულ სიბრმავესა და სპილოს დაავადებაზე. აღსანიშნავია, რომ თავიანთი გამოკვლევებს მეცნიერები ძველისძველი, პაპისეული მეთოდებით ასრულებდნენ – საჭირო წამლებს იმ სოკოებიდან და მცენარეებიდან გამოყოფდნენ, რომლებსაც ხალხურ მედიცინაში დღესაც იყენებენ. მაგალითად, ქალბატონმა ტუ იუიუმ მალარიის საწინააღმდეგო პრეპარატი აზინაფრის ექსტრაქტის საფუძველზე შექმნა.

ფიზიკა

ტაჰაჰაძი კაძიბა (იაპონია), არტურ მკაფონალი (კანადა).

რაში მიენიჭათ: „ნეიტრინული ასცილაციების აღმოჩენისთვის, რამაც დაადასტურა, რომ ნეიტრინოს მასა გააჩნია“.

სარგებელი: ისევე, როგორც ჰიგის ბოზონთან შემთხვევაში, რომელსაც ნობელის პრემია 2013 წელს მიენიჭა, ამ ნაშრომსაც გამორჩეულად ფუნდამენტური ხასიათი აქვს. ნეიტრინოები ვარსკვლავთა ნიაღში იბადებიან, შემდეგ ყველა მიმართულებით იფანტებიან და თავის გზაზე ნებისმიერ წინააღმდეგობაში დაუბრკოლებლად გადიან. ყოველ წამს თითოეულ ჩვენგანში ათობით მილიარდი (!) ნეიტრინო გადის. მათი თავისებურება ისაა, რომ ისინი მატერიასთან თითქმის არ ურთიერთქმედებენ. ამის მიუხედავად, მეცნიერებმა ისწავლეს მათი რეგისტრირება.

მაგრამ, რატომ, რომ მზიდან დედამიწამდე სამჯერ ნაკლები ნეიტრინო აღწევს, ვიდრე თეორიული გათვლებით უნდა მოდიოდეს? სად ქრება დანარჩენი? ექსპერიმენტებმა აჩვენა, რომ ნეიტრინოები კი

არ ქრება, არამედ, უბრალოდ, მდგომარეობას იცვლიან. ამას კიდევ ერთი დასკვნა მოყვა: იდუმალ ნაწილაკებს მასა აქვთ.

ნეიტრინოს შესწავლამ ნათელი უნდა მოფინოს სამყაროს მოწყობას. კერძოდ, ამან ბნელი მატერიის წარმოშობის საიდუმლოს გამოცნობას უნდა შეუწყოს ხელი, რომლის მასა ჩვენს გარშემო სამყაროში 25 პროცენტს აღწევს.

ქიმია

თომას ლინდალი (დიდი ბრიტანეთი), პულ მოდრიჩი და აზიზ სანკარი (აშშ).

რაში მიენიჭათ: „დნვ-ს ალდგენის მექანიზმის შესწავლისთვის“.

სარგებელი: შვედეთის სამეფო აკადემიის წარმომადგენლებმა განაცხადეს, რომ აღნიშნული სამეცნიერო ნაშრომებით მოლეკულურ დონეზე გაირკვა მთელი რიგი მეცნიერებითი დაავადების მიზეზი, ასევე კიბოს განვითარებისა და დაბერების მექანიზმები.

საკმაოდ დიდი ხნის მანძილზე ითვლებოდა, რომ დნვ-მოლეკულა მდგრადია, მაგრამ 1970 წელს გაირკვა, რომ ის გამუდმებით განიცდის რიგი ფაქტორის, მაგალითად, ულტრაიისფერი გამოსხივების, კანცეროგენებისა და თავისუფალი რადიკალების მანერე გავლენებს. მაშ, რატომ, რომ გენეტიკური ინფორ-

მაციის ეს მთავარი მატარებელი არ იშლება?

თომას ლინდალმა დნვ-ს ალდგენის ერთ-ერთი მექანიზმის ამხსნელი ჰიპოთეზა წარმოადგინა. მისი არსი იმაში მდგომარეობს, რომ დნვ-მოლეკულის დაზიანებული უბანი მოლეკულიდან „იჭრება“. პოლ მოდრიჩმა აჩვენა, თუ როგორ იცავენ თავს უჯრედები იმისგან, რომ გაყოფის პროცესში დნვ-ს შეცდომები მეცნიერებით არ გადასცენ. დაბოლოს, აზის სანკარმა აღწერა, თუ როგორ ალდგენენ უჯრედები მავნე ულტრაიისფერი გამოსხივებით მიყენებულ დაზიანებებს. ისინი, ვისაც აღნიშნული მექანიზმი დაზიანებული აქვთ მზის გამოსხივებით, კანის კიბოთი დაავადების მაღალი რისკის ჯგუფში არიან.

ლიტერატურა

სვეტლანა ალექსიევიჩი (ბელარუსი).

რაში მიენიჭა: „მრავალმხრივი შემოქმედებისთვის – ჩვენი დროის ტანჯვისა და გაუკაცობის ძეგლისთვის“.

აღსანიშნავია, რომ რუსულენოვანი მწერლებისთვის ნობელის პრემია ბოლო 28 წლის მანძილზე არ მიუნიჭებიათ. სვეტლანა ალექსიევიჩის ნაწარმოებში გვიანი სსრ კავშირისა და პოსტსაბჭოური ეპოქის ცხოვრებაა აღწერილი.

გეოლოგიის პრემია

„ტუნისში ეროვნული დიალოგის კვარტეტი“

რაში მიენიჭა: „2011 წელს ტუნისში უახსინის რევოლუციის შემდგომ მოკლე დროში პლურალისტული

დემოკრატიის შექმნაში შეტანილი გადამწყვეტი წვლილისთვის“.

ტუნისმა შეძლო სამოქალაქო ომისთვის თავის არიდება და მრავალი ექსპერტი ამას სწორედ ოთხი ორგანიზაციისგან შემდგარი „კვარტეტის“ დამსახურებად მიიჩნევს. იგი 2013 წელს შეიქმნა ქვეყანაში მწვავე პოლიტიკური კრიზისის გადასაჭრელად.

ეკონომიკა

ენგუს დიტონი (დიდი ბრიტანეთი, აშშ).

რაში მიენიჭა: „მომხარების, სიღარიბისა და კეთილდღეობის ანალიზისთვის“.

სარგებელი: ნობელის კომიტეტის ცნობაში, კერძოდ, აღნიშნულია: „მისმა გამოკვლევებმა დიდი წვლილი შეიტანეს იმის გაგებაში, თუ როგორ აკეთებენ არჩევანს ცალკეული მომხმარებლები, რასაც დიდი მნიშვნელობა აქვს მსოფლიო ეკონომიკური პოლიტიკისთვის, რომლის გატარებით იზრდება კეთილდღეობა და იკლებს სიღარიბე“.

ენგუს დიტონის ნაშრომებს შორის გამორჩეულია გამოკვლევა „როგორ შეეფარდება ერთმანეთს სიმდიდრე და სიღარიბე, როგორ გავზომოთ ისინი?“ ხუთი წლის წინათ, ცნობილ ფსიქოლოგთან ერთად, მეცნიერმა გამოაქვეყნა ნაშრომი სიმდიდრისა და სიღარიბის ურთიერთკავშირის შესახებ. მასში იგი ამტკიცებს, რომ ფულს ბედნიერების მოტანა მხოლოდ კეთილდღეობის გარკვეული დონის მიღწევამდე შეუძლია.

განათლება

საჭიროა სასკოლო სახელმძღვანელოების თვისობრივი გაუმჯობესება

განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო კომიტეტის თავმჯდომარე ივანე კილურაძე სასკოლო სახელმძღვანელოების თვისობრივ გაუმჯობესებას ითხოვს.

ამის შესახებ მან ამავე კომიტეტის სხდომაზე ისაუბრა, სადაც სამთავრობო პროგრამის შესრულებასთან დაკავშირებით განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის მოადგილეს ქეთევან ნატრიაშვილს მოუსმინეს.

კილურაძის თქმით, სასკოლო სახელმძღვანელოებთან დაკავშირებული პრობლემა ძალიან მტკივნეულია.

„როგორი სტრატეგია არსებობს, რომ ჩვენმა მოსწავლე ახალგაზრ-

დობამ მართლაც თანამედროვეების შესატყვისი სახელმძღვანელოები მიიღონ. ჩვენ აქ სერიოზული პრობლემები გვაქვს, თუმცა ასე ხელაღებით ვინმე განათლების სამინისტროს დააბრალოს, სწორი არ იქნება. ამ თვალსაზრისით ძალიან მძიმე მეცნიერება მივიღეთ“, – განაცხადა ივანე კილურაძემ.

როგორც მინისტრის მოადგილემ კილურაძის პასუხად განმარტა, გარდა იმისა, რომ მიზნად სახელმძღვანელოების თვისობრივი გაუმჯობესება დასახული, მიმდინარეობს ეროვნული სასწავლო გეგმების გადახედვა, რაც სახელმძღვანელოების გადახედვასაც მოითხოვს.

ქიულა

თითო „ოქრო“ და „ბრინჯაო“

აბუ დაბიში ქიუდოსტთა დი-დი სლემის ტურნირზე საქართველოს ფალანგებმა თითო ოქროს და ბრინჯაოს მედალი მოიპოვეს. კვარცხლბეგის უმაღლეს საფეხურზე ვეროპის ჩემპიონი, მსოფლიოს პრიზიორი ამირან პაპინაშვილი (60) ავიდა, ხოლო ოლიმპიური თამაშების გამარჯვებულმა და ვეროპის ჩემპიონმა ლაშა შავდათუაშვილმა (73) მესამე ადგილი დაიკავა.

გოსი, მსოფლიოს ბრინჯაოს მედალოსანი და ევროპის ორგზის ფინალისტი, სომეხი ჰოვანეს დავითიანი, თურქეთის სახელით მოჭიდავე ბეთქილ შუკვანი, იგივე ბეკირ ოზლუ, უტიტულო ჩეხი პაველ პეტრიკოვი. ფინალში პაპინაშვილს ახალგაზრდებში მსოფლიოს ჩემპიონატების ორგზის ფინალისტი, მონღოლი ცოცტაბატარ ცენდოჩირი ელოდა, რომელმაც რამდენიმე დღის წინათ აბუ დაბიშივე ახალგაზრდულ მსოფლიოზე თორნიკე ნაგლიაშვილი დაამარცხა. პაპინაშვილმა მას წლეულს თბილისის ტურნირზე ვაზარ-იუკოთი მოუგო, აბუ დაბიშიც სძლია და პირველი ადგილი დაიკავა.

ლაშა დიდი

ფარიაკოვა

ხელს სხვაბი უკეთ იქნევენ

ბუდაპეშტში მოფარიკავეთა მსოფლიო თასის გათამაშებაში 200-ზე მეტი მოსმალავე მონაწილეობდა, მათ შორის – ოთხი საქართველოდან. ახალგაზრდებში ვეროპის ორგზის ჩემპიონმა სანდრო ბაზაძემ ჯგუფში სუთი მეტოქე დაამარცხა: ენდრიუ ფიშლი (აშშ, 5:3), ვილმოშ ზლაბა (უნგრეთი, 5:0), რუენ რედვანცი (გერმანია, 5:2), მიკოლაი გუგორევი (პოლანდია, 5:0), პაბლო მორენო (ესპანეთი, 5:3) და ერთადერთი ორთაბრძოლა წააგო სევე ვან პოსლბეკთან (ბელგია, 2:5). იგი პლეი-ოფში გავიდა, სადაც ორ კონკურენტს აჯობა – გერმანელ თომას შულცსა (15:13) და პოლონელ მარჩინ კონიუსს (15:6), თუმცა თავადაც დანებდა ალემან ბენედიქტ ვაგნერს – 11:15 და 46-ე ადგილზე გავიდა. მიხეილ მარდალეიშვილმა ქვეჯგუფში სამი მეტოქე დაჯაბა, ამდენივე შესვედრა დათმო, მერე პლეი ოფში ესპანელები – ფერნანდო კასარესი (15:11) და გუილერ მანჩენო (15:8) ჩამოიშორა გზიდან, მე-სამე წრეში კი რუსეთელ კამილ იბრაგიმოვთან დამარცხდა – 13:15 და 59-ე ადგილს დასჯერდა.

ბესეს: ჯერ ჰონკონგს აჯობებს – 45:37, მეორე პაექრობა გერმანელებთან დათმეს – 40:45. სამაგიეროდ, IX-XVI ადგილებისთვის ერთნაირი ანგარიშით – 45:44 სძლიეს რუმინეთსა და ბელარუსს, ირანთან კი მე-9 ადგილისთვის ბრძოლა 37:45 წააგეს. საპრიზო ადგილები ასე განაწილდა: 1. რუსეთი, 2. აშშ, 3. უნგრეთი. ამ უკანასკნელმა ბრინჯაოს მედლისთვის გერმანია დაამარცხა – 45:42.

ირაკლი ხმალაძე

ხელგუბი

ისრაელში – მსოფლიოსთვის

2017 წელს ხელგუბის მსოფლიოს ჩემპიონატი გაიმართება. ამ შეჯიბრებისთვის საგზურების მოსაპოვებლად 5-7 ნოემბერს პირველი საკვალიფიკაციო ტურნირი გაიმართება. საქართველოს ნაკრები მე-4 ევროპულ ჯგუფში ითამაშებს თელ ავივში ისრაელის, პორტუგალიისა და ესტონეთის წინააღმდეგ. ჩვენი გუნდი ალტემულ მინაზე ასეთი შემადგენლობით დაუპირისპირდება მეტოქეებს: შოთა თევზაძე („რეშიცა“, რუმინეთი), გიგა ტორონჯაძე (სტუ), უჩა გამზარდია („ფოთი“), ირაკლი კბილაშვილი („ქუთაისი“), რევაზ ჭანტურია („სტრუმიცა“, მაკედონია), გიორგი დიხამინჯია („პეგასი“), უჩა მისურაძე („ბათუმი“), გიგა კობრიძე („პეგასი“), ლევან ბერძენიშვილი („ბათუმი“), ირაკლი ჩიქოვანი („ტიმიშოარა“, რუმინეთი), სერგო დათუკაშვილი („ვოივოდინა“, სერბეთი), რატი მსხვილიძე („აქჩაბათი“, თურქეთი), ლექსო წითელიშვილი, შურაბ სიმონია („სამტრედია“), თემურ ორჯონიკიძე (სტუ), აკაკი ტალახაძე („თავრიზი“, ირანი). მთავარი მწვრთნელი ლევან გელაშვილი, მწვრთნელი გიორგი გვაზავა.

კალენდარი 5 ნოემბერი: პორტუგალია – ესტონეთი, ისრაელი – საქართველო. 6 ნოემბერი: ესტონეთი – ისრაელი, საქართველო – პორტუგალია. 7 ნოემბერი: ესტონეთი – საქართველო, პორტუგალია – ისრაელი. პლეი-ოფში გადის მხოლოდ გამარჯვებულნი.

თამაზ პატარაია

თამაზ პატარაია

რაზი

„ოლ გლემის“ მესამე ზეობა

დიდ ბრიტანეთში დამთავრდა მსოფლიოს თასის მორიგი გათამაშება. მთავარი პრიზი – „გებ ელის თასი“ მესამედ დაიმსახურა ახა-

და, 2. ავსტრალია, 3. სამხრეთი აფრიკა, 4. არგენტინა, 5. ირლანდია, 6. შოტლანდია, 7. საფრანგეთი, 8. უელსი, 9. იაპონია, 10. ინ-

ლი ზელანდიის ნაკრებმა. 1987 და 2011 წლებში წარმატებას მან საკუთარ კედლებში მიიღწია, ამჯერად კი ევროპაში გაიმარჯვა: ფინალში ავსტრალიის ეროვნული გუნდი დაამარცხა – 34:17. ახალზელანდიელი მორაგებები რომ მართლაც საუკეთესოები არიან, ამის დასტურად ისიც კმარა, რომ სტივ ჰანსენის შეგირდებმა ოთხწლიან ციკლში მსოფლიოდ ერთხელ წააგეს.

გლისი, 11. იტალია, 12. საქართველო, 13. სამოა, 14. ტონგა, 15. ფიჯი, 16. რუმინეთი, 17. კანადა, 18. ნამიბია, 19. აშშ, 20. ურუგვაი.

შვიდი ტურის შემდეგ საქართველოს მორაგებთა ეროვნულ ჩემპიონატში გათამაშდა მე-7 ტურის გამოტოვებული შესვედრა: „ლოკომოტივიმა“ „არმაზი“ დაამარცხა – 21:16 და გათამაშების ცხრილის მე-5 საფეხურზე აინაცვლა.

Table with chess statistics: სატურნირო მდგომარეობა. Columns: ტ, მ, ფ, წ, ბ, ქ. Rows: ჯიქი, ბათუმი, აია, ლელა, ლოკომოტი, ყოჩები, აკადემია, არმაზი, ხარები, არმაზი.

VIII ტური „აკადემია“ – „ლოკომოტივი“, „ლელა“ – „ყოჩები“, „არმაზი“ – „ბათუმი“, „ჯიქი“ – „ხარები“, „არმაზი“ – „აია“.

ლემსო ცინცაძე

ჭადრაკი

განახლებული რეიტინგებით

წინა თვის შედეგების გათვალისწინებით ფიდემ მოჭადრაკეთა განახლებული რეიტინგები გამოაქვეყნა. ქალთა ათეულის სათავეში ჩინელი მსოფლიოს ექს-ჩემპიონი ჰოუ იფანი იმყოფება 2683 პუნქტით. შემდეგ მოდიან: ჰამპი კონერუ (ინდოეთი, 2583), ნანა ძაგნიძე (2566), ცხიუ ვენძიუნგი (ჩინეთი, 2547), მარია მუზიჩუკი (უკრაინა, 2542), ალექსანდრა კოსტინიუკი (რუსეთი, 2534), ანა მუზიჩუკი (უკრაინა, 2534), ვიქტორია ჩმილიტი (ლიტვა, 2534), პია კრამლინგი (შვედეთი, 2524), ჩუაო სიუე (ჩინეთი, 2524). ძაგნიძის გარდა, საუკეთესო ასეულში არიან: 15. ბელა ხოტენაშვილი (2512), 16. ნინო ბაციაშვილი (2509), 21. ლელა ჯავახიშვილი (2479), 35. სალომე მელია (2452), 49. ნინო ხურციძე (2432), 59. მერი არაბიძე (2408), 88. სოფიკო გურამიშვილი (2371), 98. მაია ლომინიევი (2365).

ვათა ათეული ასეთია: მაგნუს კარლსენი (ნორვეგია, 2850), ვესელინ ტოპალოვი (ბულგარეთი, 2803), ვიშვანათან ანანი (ინდოეთი, 2803), ვლადიმერ კრამლიკი (რუსეთი, 2796), ჰიკარუ ნაკამურა (აშშ, 2793), ფაბიანო კარუანა (იტალია, 2787), ლევონ არონიანი (სომხეთი, 2781), დინ ლიენგი (ჩინეთი, 2781), ანიშ გირი (პოლანდია, 2778), უესლი სოუ (აშშ, 2767). საქართველოს მოჭადრაკე ვათა ლიდერი ბაადურ ჯობავა 2668 პუნქტით 75-ეა.

გივი გაგუა

საქმიან შინაშე

ეს პრესიუია საქართველოსი!

საქმიანში ჩვენი ძვირფასი კოლეგა ზურაბ თა-
ლაკვაძე შეგვეხიანოს, რომ შეგვიძლია მშვიდად ვი-
ყოთ იგი რაიმე საშვილიშვილო ღონისძიებაზე გვიწ-
ვივს.

ასე მოხდა ამჯერადაც — კომპანია „ალტას“ ოფისში
(ყოფილი ქარხანა „მინონი“) საქართველოს კორპო-
რაციული სპორტის ფედერაცია დაფუძნდა. თვით პა-
ტიცემული საზოგადოების შეკრების დღის წესრიგი,
გამომსვლელთა ვინაობა და „ახალი სილის“ მიზნე-
ბი დაგარწმუნებთ, რომ საერთაშორისო ორგანიზა-
ციებში ინტეგრირების პროცესი შეუქცევად სასი-
ათს იძენს, ეს კი ჩვენი ქვეყნის ავტორიტეტს კიდევ
უფრო გაზრდის.

დღის წესრიგი

1. კორპორაციული სპორტის ფედერაციის და-
ფუძნების აუცილებლობა და დადებითი შედეგე-
ბი (ზურაბ ბოქოლიშვილი).
2. სამოყვარულო სპორტის განვითარების და ზო-
გადად სპორტის გავლენა ადამიანთა ფორმირებაზე
(კახი კახიაშვილი).
3. სპორტული ინფრასტრუქტურის, არაფორმა-
ლური ურთიერთობის დამყარების, სპორტის რო-
გორც მედიატორის და ახალი შესაძლებლობების
გამოვლენის საშუალება (ირაკლი მემარიაშვილი).
4. დამსაქმებელთა ასოციაციის მზადყოფნა თა-
ნამშრომლობაზე და პარტნიორ უცხოურ ორგა-
ნიზაციებთან თანამშრომლობის პერსპექტივა (ელ-
გუჯა მელაძე, ზურაბ აგლაძე).
5. კომპანიის შიგ-
ნით ჯანსაღი ცხოვ-
რების წესის კულ-
ტივირება, რო-
გორც წარმატებუ-
ლი ორგანიზაციის
მოდელი (კაიხატ
კაბილოვი) რომ-
პეტროლი.
6. ქ. თბილისის
მერიის მხარდაჭე-
რა აღნიშნული
პროექტის მიმართ (გიორგი ზურაბიშვილი).
7. სპორტის სამინისტროს მხარდაჭერა (ვასიკო
ლიპარტიანი).
8. ქვემო ქართლის სამხარეო ადმინისტრაციის
მხარდაჭერა (პაატა ხიზანიშვილი).

კორპორაციული სპორტის ფედერაციის მიზნები:
კორპორაციული სპორტი არის მეტად მნიშვნე-
ლოვანი ინსტრუმენტი ქვეყანაში ჯანსაღი ცხოვ-
რების წესის დამკვიდრების, სპორტის პოპულარი-
ზაციის გაზრდის საქმეში, ასევე მას მოაქვს უდი-
დესი ეფექტი იმ კომპანიებისთვის, ვინც სტრუქტუ-
რებში ამ პროცესების კულტივირებას ახდენს.

1. კომპანია იღებს უფრო ჯანმრთელ თანამშრომ-
ლებს.
- იკლებს ჯანმრთელობის გამო შევებულებების
რაოდენობა 15 პროცენტით, კომპანია ინვესტიციებს
აბანდებს თანამშრომლების ჯანმრთელობაში.
2. კომპანია იღებს უფრო ლოიალურ თანამშრომ-
ლებს.
- პრაქტიკით დამტკიცებულია, რომ თანამშრომ-
ლები, ვინც რეგულარულად იღებენ მონაწილეო-
ბას კორპორაციულ ტურნირებში, მზად არიან კომ-
პანიისთვის თავდადებისთვის.

3. კომპანია იღებს უფრო კვალიფიციურ თანამ-
შრომლებს.

— Headhunter-ის მონაცემებით, გამოკითხულთა
52 პროცენტი თვლის მნიშვნელოვნად კომპანიაში
სპორტის არსებობას და მიიჩნევს მას კონკურენ-
ტულ უპირატესობად.

4. კომპანია ხდება ერთი ფილოსოფიის საერთო
მიზნების გუნდი.

— კორპორაციული სპორტით საერთო მიზნებს
პირადულზე წინ აყენებს, რაც ამაღლებს ურთიერ-
თნობას.

5. კომპანია იღებს გამარჯვებულის მენტალიტე-
ტის მქონე თანამშრომლებს.

— რეგულარული დაკავება სპორტით გამარჯვე-
ბის სურვილს აყალიბებს ძლიერ ჩვევად, რომელიც
ბიზნესში სასიცოცხლოდ მნიშვნელოვანია.

6. კომპანია იღებს დამატებით საინფორმაციო მი-
ზეზს.

— კორპორაციული ტერმინები იძენენ პოპულა-
რობას და ამ ინვენტებში სპორტად გვეხვედებიან ცნო-
ბილი და ლეგენდარული სპორტსმენები. ეს ყველ-
ფერი საინფორმაციო საშუალებების აქტიური ყუ-
რადღების საგანი ხდება მაშინ, როდესაც წმინდა
კორპორაციული სიახლებები მათი მხრიდან გაშუ-
ქების გარეშე რჩება.

რატომ ხდება, რომ მსოფლიოს წამყვანი კომპა-
ნიები Vodafone, Google, Ernst & Young მონაწი-
ლეობენ ასეთ ღონისძიებებში?

პასუხი მარტივია — ეს ძალიან მნიშვნელოვანი ინ-
ვესტიციაა! ყველა
ხელმძღვანელის მი-
ზანი არის შრომის
ეფექტურობის გაზ-
რდა და ესმის, რომ
თანამშრომლის
განვითარებით ის
თავის ბიზნესს ან-
ვითარებს. ამიტო-
მაც არიან ეს ადამი-
ანები წარმატებუ-
ლი.

რა მომსახურებას განწევს ფედერაცია?
**კორპორაციული სპორტული ტურნირების ორგა-
ნიზებას;**
**თანამშრომელთა სპორტული უპირატესობების გა-
მოვლენას;**
**საწარმოს კორპორაციული სპორტის პროგრამის
დამუშავებას;**
ეფექტურობის ანალიზის გამოთვლას.

კომპანიამ Johnson & Johnson. გამოაქვეყნა ციფრი
250 მლნ. დოლარი, რომელიც მან დაზოგა სწორედ
იმის გამო, რომ თანამშრომლები უფრო იშვიათად
ხდებიან ავად.

მთელ მსოფლიოში აქტიურად ვითარდება გლო-
ბალური (Company) ფედერაციები. ამ სტრუქტუ-
რებში განევრებით ჩვენც გვექნება საშუალება, მო-
ნაწილობა მივიღოთ მსოფლიო და ევროპის კორ-
პორაციულ თამაშებში, სადაც სპორტული ნაწი-
ლის გარდა ხდება მსოფლიოს წამყვანი კომპანი-
ების თანამშრომლებთან არაფორმალური მეგობ-
რული ურთიერთობების დამყარება, რაც წარმა-
ტებული ბიზნესის ერთ-ერთი წინაპირობაა.

გიორგი შოთაძე

კალათბურთი

როგორ მოვიზიდოთ ქომაგები?

მთიანის გაერთიანებულ ლიგა-
ში თბილისის „ვიტა“ მორიგი მატ-
ჩი კრასნოდარის „ლოკომოტივ-
თან“ 63:76 წააგო, რაც მოსალოდ-
ნელიც იყო — ყუბანელები ხომ ვე-
როლიგაშიც ბრწყინვალედ თამა-
შობენ, სადაც სამივე სასტარტო
შესვლედრა მოიგეს, მათ შორის ტი-
ტულოვან „პანათინაიკოსთან“ (შინ)
და გამობრძმედელ „ჟალგირის-
თან“ (სტუმრად).

არანაკლებ დასანანი ისაა, რომ
რუსულმა კლუბმა ქომაგობაშიც
გვაჯობა — მათ გულშემატივარ-
თა მრავალრიცხოვანმა დესანტმა
მასპინძელთა რამდენიმე ათეულ
მხარდამჭერს საყვარელი გუნდის
გამხსენების კლასიკური გაკვე-
თილი ჩაუტარა, არადა ამ ბრძო-
ლისათვის ბილეთები არ გაყიდუ-
ლა და დასწრება ნებისმიერ
მსურველს უფასოდ შეეძლო.
როგორც ვხედავთ, აღნიშ-
ნულმა სატყუარამ არ იმოქმედა
— ფიქრობთ, საკმარისია პაველ
გოლოგის შეგირდებმა ნავსი გა-
ტყნონ და პირველი გამარჯვე-
ბა სპორტის სასახლის ტრიბუ-
ნებზეც სათანადოდ აისახება.
მით უმეტეს, რომ საქართველოს
შვიდგზის ჩემპიონი თანდათან
კრეფს კონდიციებს, რის დასტუ-
რადაც თუნდაც რკინიგზელებ-
თან დუელი გამოდგება, რომლის
პირველი პერიოდიც მრისხანე
მეტოქეს მეგუთ — 21:9, ხოლო
დიდ შესვენებაზე მხოლოდ მი-

ვიტალი ჯაფარიძე

ქ. თბილისში მცხოვრები ფოთელების საზოგადოების გამგეობა
იუწყება, რომ გარდაიცვალა მეგობრისა და კოლეგის გია დარ-
ჯანიას დედა ქალბატონი

ლუბა

და სამძიმარს უცხადებს განსვენებულის ოჯახს.

საბრტაპ გომინავა, ზიზი ძვარცხავა, ჯიშაქ კახიანი,
მირაბ ზამბახაძე, გივი აბდუშელიშვილი, გულუ ლა-
ბარტყავა, იურა ალანია, ჯიშაქ კვიციანი, ლია წურწუ-
შია, თინათი უჩანაშვილი, ბისლან ძორძია.

ალიან-ჩალიანი

ოპორტიუნაზ წყალმომარაგება
გაუშოვოსდაბათი

ბაბრთიანეზული წყალმომარაგების კომპანია მუნიციპალური
განვითარების ფონდთან ერთად ოპორტიუნაზში ინფრასტრუქტუ-
რულ პროექტს ასორციელებს.

პროექტის ღირებულება 5 მილიონ ლარზე მეტია და იგი გა-
მანაწილებელი ქსელის-მშენებლობა/რეაბილიტაციას ითვალის-
წინებს. მიმდინარე სამუშაოები, გაერთიანებული წყალმომარ-
გების კომპანიის დირექტორმა ნიკოლოზ ქიზიყურაშვილმა ად-
გილობრივი ხელისუფლების წარმომადგენლებთან ერთად და-
ათვალიერა და ობიექტზე არსებულ ვითარებას გაეცნო. პრო-
ექტით გათვალისწინებული სამუშაოების დასრულების შემდეგ,
ოპორტიუნაზში მცხოვრები 5 000-ზე მეტი ოჯახი 17-24-საათიანი
წყალმომარაგებით იქნება უზრუნველყოფილი. ამასთანავე, მნიშ-
ვნელოვნად გაუმჯობესდება წყლის ხარისხი და წყლის დანა-
კარგი შემცირდება.

წყალმომარაგების სისტემის რეაბილიტაცია ევროპის საინვეს-
ტიციო ბანკის ფინანსური მხარდაჭერით ტარდება. სამშენებლო
სამუშაოებზე 65 ადამიანი დასაქმებულია.

საქართველოს გაერთიანებული წყალმომარაგების კომპანია
და მუნიციპალური განვითარების ფონდი, ევროპის საინვესტიციო
ბანკის დაფინანსებით მსგავს სამშენებლო-სარეაბილიტაციო სა-
მუშაოებს საქართველოს მასშტაბით კიდევ 24 ქალაქში ასორ-
ციელებს.

მედიანისის ახალი სენბრი ჩაქვი

საბრთმშელოს სოფლის მეურნეობის მინისტრი ოთარ და-
ნელია დაბა ჩაქვი შპს „მედიანისის“ სერვისცენტრის მშე-
ნებლობის პროცესს გაეცნო. სოფლის მეურნეობის სამინისტ-
როს ინფორმაციით, აღნიშნული სერვისცენტრი 48 ერთეულ
ტრაქტორზე გათვლილია.

ცენტრის ადმინისტრაციული შენობა ორსართულიანია. პირველ
სართულზე განთავსებული იქნება ბანკი და ოფისები, ხოლო მე-
ორე სართულზე საკონფერენციო დარბაზი და სასადილო ობი-
ექტები. აგრეთვე ბანკისა და სათადარიგო ნაწილების საწყობე-
ბი, ბოქსები, სამრეცხაო, ვულკანიზაცია და სახარატოც მოეწყობა.
დღეისათვის, ჩაქვის სერვისცენტრში მობილიზებულია 28 ერ-
თეული ტრაქტორი და 8 ერთეული აგრეგატი. აღნიშნული ტექ-
ნიკის მომსახურების ზონაში ქედის, ქობულეთის, შუახევის, ხელ-
ვაჩაურისა და ხულოს მუნიციპალიტეტებში, ასევე ბათუმს შემო-
ერთებული ტერიტორიები შედის. დაბა ჩაქვის სერვისცენტრში
10 კაცი, როგორც ადმინისტრაციული პერსონალი, ხოლო 32 — ტექ-
ნიკის ოპერატორებად და ბრიგადის მენეჯერებად დასაქმდება.

მალტის გემი შპს ზღვას აპინსურება

ბარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტის შა-
ვი ზღვის დაცვის კონვენციური სამმართველოს თანამშრომლებმა
სასაზღვრო პოლიციის წარმომადგენლებთან ერთად, შავი ზღვის
დაბინძურების ფაქტზე მალტის დროშით მცურავი გემი 65 000
ლარით დააჯარიმეს.

სამართალდამრღვევმა ყულევის ნავსადგურში სამეურნეო ფე-
კალური წყლები ჩაღვარა. გემის კაპიტანს 65 000-ლარიანი ჯა-
რიმის გარდა, გარემოსთვის მიყენებული ზიანის ანაზღაურე-
ბაც დაეკისრა, რომლის ოდენობაც 3000 ლარს აღწევს.

განსხვადება

2015 წლის 22 დეკემბერს 14 საათზე, შპს „პეის ტერმინალის“
ადმინისტრაციულ შენობაში (მის. ქ. ფოთი, დავითაის ქუჩა 1),
გამართება შპს „პეის ტერმინალის“ აკვატორიის და ტერიტო-
რიის ფარგლებში უნივერსალური გადასაღებო ნავმისად-
გომის კომპლექსის მშენებლობის პროექტის გარემოზე ზემოქ-
მედების შეფასების ანგარიშის საჯარო განხილვა.
დაგეგმილი საქმიანობის მიზანს წარმოადგენს სხვადასხვა
სახის ტვირთების გადატვირთვა.

საზოგადოების წარმომადგენლებს დაგეგმილ საქმიანობასთან
დაკავშირებული დოკუმენტაციის გაცნობის საშუალება ექნებათ
შემდეგ მისამართებზე:

- შპს „პეის ტერმინალი“ ქ. ფოთი, დავითაის ქუჩა 1.
  - ქ. ფოთის მუნიციპალიტეტი, მის. ქ. ფოთი, აღმაშენებლის
ქ. 12.
  - დოკუმენტაციის ელ. ვერსიის გაცნობა ასევე შესაძლებე-
ლია შემდეგ ელექტრონულ მისამართებზე: www.moe.gov.ge;
www.aarhus.ge.
- საზოგადოების მოსაზრებების წარდგენის ბოლო ვადაა გა-
ზეთში გამოქვეყნებიდან 45 დღე.

შპს „პეის ტერმინალი“ აპრობისტრანსია

როგორ დავივიწყოთ ტივილები ზურგსა და სახსრებში და ვიცხოვროთ სრულფასოვნად?

© ჩვენი კარგადიანი

სამართაშორისო სტატისტიკის თანახმად, სახსრების ტივილები დედაამინის მოსახლეობის 80 პროცენტს აწუხებს!

სანტიმეტრით, რაც საშუალებას იძლევა, გავლენა მოვახდინოთ ავადმყოფ სახსრებსა და ხერხემალზე. ეს იძლევა შესაძლებლობას, არა უბრალოდ მოვხსნათ სიმპტომები, არამედ განვკურნოთ მთლიანად.

კაპილარები – როგორც ჩვენი ორგანიზმის პატარა გზაჯიშები
დიდი ხანია, ცნობილია, რომ სახსრებთან დაკავშირებული პრობლემების მთავარი მიზეზი – ესაა სისხლდენის დაქვეითება და, როგორც შედეგი, ნივთიერებათა ცვლის დარღვევა სახსრების გარშემო არსებულ ქსოვილებში, რასაც ზზარებად და ხრტილის წარმოცობად, მისი ელასტიურობის დაკარგვამდე მივყავართ. მეცნიერებმა დაადასტურეს, რომ დაავადებანი, როგორც წესი, დაკავშირებულია ორგანიზმის ამა თუ იმ მონაკვეთზე სისხლის მიმოქცევის დარღვევასთან. კაპილარები შეიძლება პატარა გულს შევადაროთ, რომლებიც მიმოხვეულია მთელ ორგანიზმში და კვებვენ მის ყოველ უჯრედს. სწორედ ამიტომ მკურნალობა უნდა ხდებოდეს კაპილარულ დონეზე!

არადაზარალებელი დიდიხედი – ჯერ კიდევ რეალიზებულია
საქართველოში სპეციალური სულ ცოტა ხანია წინადასწრებულ-სამოქმედო აპარატის დაავადებანი განუკურნებლად მიიჩნეოდა და მართლაც ყველა სამკურნალო რეალიზებულია დაგვეზაროს. ბევრი მათგანი მსოფლიო დროებით გვიხსნის დანახულ სიმპტომებს და ტივილის შეგრძნებებს. ყოველივე ამის დამატებით ზოგიერთ პრეპარატს აქვს სერიოზული თანმდევი ეფექტები, რომლებიც უარყოფითად მოქმედებენ კუჭ-ნაწლავის ტრაქტზე და სხვა ორგანოებზე. მაგრამ მეცნიერებმა და მედიკოსებმა ერთადერთი გზა დაგვიჩვენეს. ამგვარ დაავადებათა მკურნალობა შესაძლებელი გახდა პატარა სისხლძარღვებზე სპეციალური სამედიცინო ხელსაწყოებით. ანუ ყოველი მაგნიტური ზემოქმედების წყალობით. მაგნიტოთერაპევტული ტექნიკის ღირსეული წარმომადგენელია უნიკალური რუსული აპარატი ალმაგ-01. ალმაგის მაგნიტური ველი ხელს უწყობს კაპილარების მოდუნებას, სისხლდენის გაძლიერებას და გაცივებით პროცესების დაზიანებული ქსოვილების კვებასა და ორგანიზმიდან ტოქსინების და მავნე ნივთიერებათა გამოდევნა-დაქარებას. გაგზავნილი იმპულსები ავადმყოფის სხეულში შედის 68

აპარატ ალმაგ-01-ის უპირატესობანი
აპარატ ალმაგს აქვს მოსახერხებელი კონსტრუქცია, რომლის წყალობითაც შეიძლება სამკურნალო ზემოქმედებით მოვიცვათ სახსარი და მთელი ხერხემალი. ეს ხელს უწყობს მკურნალობის ხარისხის ამაღლებას.

- ალმაგი იძლევა შესაძლებლობას:**
1. სწრაფად მოხსნათ ტივილი, შემუშუბა და ანთება;
  2. შევაჩეროთ დისკებისა და სახსრების დეგრადაციის პროცესი;
  3. აღვადგინოთ სახსრებისა და ხერხემალის მოძრაობა;
  4. შევამციროთ სამკურნალო პრეპარატების დოზა მათი მოქმედების გაძლიერების ხარჯზე, ზოგჯერ კი სულაც უარი ვთქვათ მათზე.

აპარატი მარტივია გამოსაყენებლად, რისი წყალობითაც მკურნალობის სეანსი შეიძლება მოვანყოთ ოჯახურ პირობებში, არ დაკვაროთ დრო პოლიკლინიკებში ყოველდღიური სიარულით ფიზიოპროცედურების გასაღებლად. ალმაგოთერაპიის მთავარი მიზანია – დაუზრუნოთ აქტიური, მიზანსწრაფული და ბედნიერი ადამიანი სრულფასოვან ცხოვრებას.

მრავალწლიანი გამოცდილებით დადასტურებული სარისხის გარანტია
ალმაგს უშუალოდ კომპანია ელამედი, რომლის აპარატებსაც სამედიცინო პრაქტიკაში იყენებენ 25 და მეტი წელია. იგი არის ბევრ კლინიკაში. მილიონობით ადამიანი არა მხოლოდ რუსეთში, არამედ სხვა ქვეყნებშიც, კმაყოფილებით მკურნალობს ამ პრეპარატით სახლში, აღფრთოვანებით აღნიშნავს მის სამკურნალო თვისებებს. კომპანიას აქვს „რუსეთის ეკონომიკის ხელისუფლების“ სტატუსი, სხვა მაღალი ჯილდოები. აპარატის ხარისხი შეესაბამება საერთაშორისო სტანდარტებს და შემოწმებულია დროის მიერ: ალმაგ-01-ს უშუალოდ 15 და მეტი წელია.

ჯანმრთელობის გრადუსია

ტრადიციული ჩინური მედიცინა – ესაა სწავლებებისა და პრაქტიკების სისტემა, რომელიც ათასწლეულების წინ ჩამოყალიბდა. მისი საფუძველია ორგანიზმის მოქმედებაზე გულდასმით დაკვირვება. თანაც საკულისმოა, რომ მედიცინა და ფილოსოფია ერთდროულად და ერთმანეთისგან განუყოფლად ვითარდებოდა, მწვობრ სისტემადა კი ჩ. წ. ა. პირველ ათასწლეულში ჩამოყალიბდა. მკურნალობის მთავარი წესია დაავადების მიზეზის (და არა დასავლურ მედიცინაში მიღებული პრაქტიკით სიმპტომების) დადგენა და მოცილება. ამიტომ მკურნალობენ თავად ადამიანს, მისი ინდივიდუალური თავისებურებების და, თქვენ წარმოადგინეთ, საცხოვრებელი ადგილის გეოგრაფიისა და წლის დროის გათვალისწინებით! დაკვირვებით დადასტურებულია, რომ ჩინურ მედიცინას პაციენტის მდგომარეობის გაუმჯობესება შემთხვევათა 70 პროცენტში შეუძლია. ჯანდაცვის მსოფლიო ორგანიზაციის სპეციალისტები აღიარებენ, რომ აკუმულირებული მეთოდებით მკურნალობის ეფექტიანობას 43 ავადმყოფური მდგომარეობის დროს, თანაც ეს სია გამუდმებით იზრდება. ამის ოფიციალური ახსნა ასეთია: როცა სხეულის გარკვეულ წერტილებში წვრილი ნემსები შეყვავთ, ნერვული სისტემა ნირომედიკატორებსა და ჰორმონებს გამოყოფს, რომლებიც ხსნიან ტივილს, აძლიერებენ იმუნიტეტს და აწესრიგებენ ორგანიზმის ფუნქციებს.

ტრადიციული სამკურნალო მასაჟი ასევე ითვალისწინებს წერტილოვან ზემოქმედებას და ხელს უწყობს ენერჯია ცის გადანაწილებას, ასევე ორი ურთიერთდაამოკიდებული სანჯისის – ინისა და იანის განონასწორებას. ბალახებით მკურნალობის ჩინური სისტემა კი მსოფლიოში ერთ-ერთი ყველაზე რთულია. პრეპარატების ფორმულები ხშირად ორ ათეულზე მეტ ინგრედიენტს შეიცავენ, რომელთა შორის შეიძლება იყოს არა მარტო მცენარეული, არამედ ცხოველური წარმოშობისა და მინერალური კომპონენტები. მკურნალობის კიდევ ერთი მნიშვნელოვანი მდგენელია დიეტა, რომელიც მკურნალობის დახმარებით ასევე შეიძლება ინისა და იანის ჰარმონის აღდგენა. მაგრამ, დასავლური მედიცინისგან განსხვავებით, ჩინური მედიცინა რაციონის დაბალანსებას არა ცილების, ცხიმებისა და ნახშირწყლების, არამედ გემოს მიხედვით ცდილობს. ადამიანმა უნდა ჭამოს მარილიანიც, მჟავიც, მწარეც, ცხარეც და ტკბილიც, მაგრამ მათი თანაფარდობა უნდა განსხვავდებოდეს წლის დროებისა და, რაც მთავარია, ადამიანის ინდივიდუალური თვისებების გათვალისწინებით. ზოგადად კი, ტრადიციული მედიცინა ჩინელთათვის – ესაა „სიცოცხლის აღზრდის“ შესახებ მეცნიერების ნაწილი და, მკურნალობის გარდა, უშუს, ციგუნის, დაო-ინისა და სხვა ფსიქოფიზიოლოგიურ პრაქტიკებსაც მოიცავს.

ყურადღება!

დიდ დიდოში, „იმედის“ კლინიკის სიახლოვეს, იყიდება 1400 კვ. მეტრი მიწის ნაკვეთი, რომელიც კაპიტალურად არის შემოღობული და განაშენიანებული სხვადასხვა სახეობის ასაშენებ მსხვილარე ნარგაობით (შეიძლება ნაკვეთის დაყოფა). ნაკვეთთან მიყვანილია გაზი, დენი, კანალიზაცია, წყალი შეყვანილია. ფასი შეთანხმებით. ტელ: 599 168 171; 598 51 81 35.

ყურადღება!

ძირავება 120 კვ.მ. კომერციული ფართობი ხალხმრავალ ადგილზე, ნავთულის ბაზრის წინ, გარემონტებული, ამჟამად ფუნქციონირებს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია. საუკეთესო საოფისედ და ნებისმიერი სახის კომერციული საქმიანობისთვის. მისამართი: მოსკოვის გამზირი №1, ჩასახვევი – მეველის ქუჩაზე, კუთხის, მაღალჭრიანი სახლი. ტელ: 599 370035, მანანა.

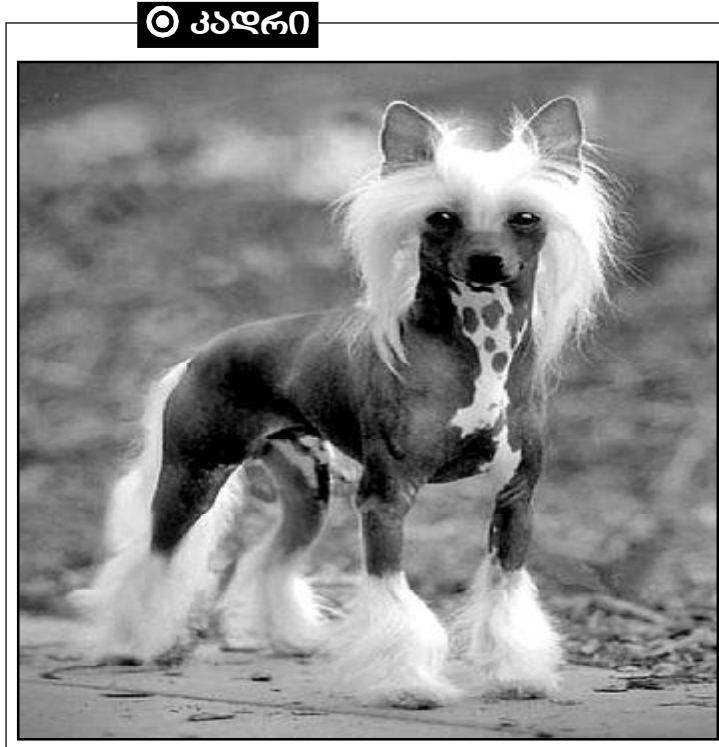
© ცინცხალი ანეკდოტები

– ძვირფასო, გახსოვს, როდესაც ერთმანეთი გავიცანით, როგორი ჭეჭა-ქუხილი იყო? ეუბნება ცოლი ქმარს, – ცა ლამის მიწაზე ჩამოვდიოდა, გამუდმებით ქუხდა, ელვა კი დღესავით ანათებდა კუნაპეტ ღამეს!
– მახსოვს, კარგად მახსოვს, მე კი, დებილი, ვერ მივხვდი, რომ ბუნება მაფრთხილებდა!
* * *
სანტიმინიკოსმა ონკანი შეაკეთა, ნიჟარაც დაამაგრა და მოხუც დიასახლისს მიმართა:
– მორჩა, ბაბოჯან, თქვენგან ერთ ბოთლ არავს ველი.

– შვილო, იქნებ ფული აიღო?
– არა, ბაბო, ჩემთვის ფულის მოცემა არ შეიძლება, სახმელში დავხარჯავ.
* * *
– ეძიებ, მიშველეთ რა მჭირს?
– ასე ნუ ნერვიულობთ. ჩვეულებრივი ბუასილი გაქვთ.
– ეს როგორი ბუასილი სახეზე?
– აჰ, ეს სახეზეა?
* * *
– იცით რა, ივან, მე იქნებ ძალიან ძველ-მოდური ვარ, მაგრამ ქალი მხოლოდ 19 წლის ასაკში გავნდა.
– ამ შემთხვევაში, მე ბევრად უფრო ძველმოდური ვარ, საერთოდ არ ვაპირებ ქალად გადაქცევას.

საქართველოს რესპუბლიკის მარაბლის ქ. №7. 293-37-87

ავტორთა სახურავლივით რედაქციის მიერ შეუკვეთავი მასალები დაიბეჭდება ავტორთა ხარჯით. ავტორთა მოსაზრებები, შესაძლოა, მუდამ არ ემთხვეოდეს რედაქციის პოზიციას. ფაქტების სიზუსტეზე პასუხს ატვირთავს ავტორები.

საქართველოს რესპუბლიკის მარაბლის ქ. №7. ნომერი 66434. გამომცემელი: შპს „სანალი საუკუნე“

ISSN 2233-3851. 9 772233 1385001

მთავარი რედაქტორი ალექო ასლანიშვილი 293-37-87; 599 56-81-86

პასუხისმგებელი რედაქტორები: გურამ გომიანიშვილი 599 53-76-16; რუსლან რუსია 599 17-21-21; სპარტაკ ძოგულია 599 36-00-35